

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile se restituie
în scris.
Se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Kurz, Angewandte & Emmerich
Lerner, Heinrich Schalek, A. O-
pelik Nachf., Anton Orpelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erzsébet-körút.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană (10 bani
pentru o publicație, Publicări
mai dese după tarife și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 21.)

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminică 2 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
bărgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esam-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 110.—Anul LXXII.

Brașov, Vineri-Sâmbătă 23 Mai (5 Iunie)

1909.

Ce se urzește între cei mari?

Pe când în Ungaria se așteaptă rezolvarea crizei guvernului și a coaliției și se continuă cu mult răgaz audiențele diferiților bărbați de stat la monarhul, cu scop de a-l informa asupra situației și a dorinței partidelor diferite, pe când așadar aici se tratează de întrebarea, ce fel de guvern să stea în viitor la cărma Ungariei, pe atunci în raporturile diferitelor state din Europa se petrec lucruri, față cu cari criza ungară este de-o însemnătate secundară.

În urma anexiunii Bosniei și a proclamării independenței Bulgariei, s'a fost incins pe teren diplomatic un duel inversunat între tripla alianță și între puterile așanumitei triple înțelegeri (Anglia, Rusia și Franța), spre care, la început cel puțin, inclina întru câtva și Italia. În acest duel, intervenind Germania cu toată puterea, pentru a sprijini cauza aliatale sale, care deodată se vedea atacată din toate părțile, succesul a fost pe partea triplei alianțe. S'a dovedit că aceasta era mai tare, era mai bine pregătită pentru război, din care pricină atât Anglia, cât și Rusia, cât și Franța, văzând că nu e de glumă, nu numai s'au ferit de a provoca războiul, dar au întreprins în cele din urmă chiar tot posibilul spre a-l încunajura.

Puterile dușmane Germaniei și Austro-Ungariei au trebuit să cedeze și au fost silite în cele din urmă să recunoască anexiunea de-adeptul fără conferință europeană. Înfrângerea această diplomatică a rămas însă ca un ghimpe în inima lor și din ceace scriu foile din Petersburg, Londra și Paris, răsună amenințarea pentru viitor: Va veni și rândul nostru, atunci se va vedea cine e mai tare!

Cu drept cuvânt aceasta a deșteptat mari îngrijiri în politicianii ce prevedere din toată Europa. Dacă se aci încolo, își zic ei, se va nutri

dușmănia aceasta dintre puteri și se vor continua nebunește înarmările pe uscat și pe mare, unde vom ajunge? Și se îngrozesc de primejdia unui război european ce crește cu ziua și cu ora! Îngrijirile aceste erau nutrite de o parte de faptul că în anul acesta s'au pus în scenă nu mai puțin ca trei întâlniri între împărații Wilhelm și Francisc Iosif, apoi prin vestea că regele Eduard al Angliei în vara aceasta nu mai vrea să viziteze băile dela Marienbad (din Austria) deși i-au fost făcut atât de bine, ceea-ce se conzideră ca dovadă, că Regele Angliei ar fi supărat pe Domnitorul Austro-Ungariei.

Deodată sosește o știre, care pune pe toți pe gânduri, însă în direcție opusă combinațiilor de până acum. Aceasta este știrea, că deja peste vreo două săptămâni va avea loc o întâlnire între Țarul Nicolae al Rusiei și împăratul Wilhelm.

Firește că în niște momente de extremă încordare între cele două grupuri de puteri mari, trebuia să surprindă o astfel de întrevedere, mai ales, fiindcă invitarea a venit dela împăratul Rusiei, și cum s'aude, cei doi împărați vor fi însoțiți și de cancelarii lor. Avem deja telegrame din Londra și dela Petersburg, relative la aceasta întâlnire, ce se va face pe corabie în apele rusești. La Londra vestea a produs o impresiune neplăcută, la Petersburg i-se dă o importanță deosebită și se vorbește chiar de-o nouă întărire a amicitiei germano-rusești.

Dumnezeu știe ce va mai eși din multele întrevederi ale capetelor încoronate. Dar în fine tot aceste vor fi hoărătoare pentru micile popoare, între cari vrând nevrând, vor trebui să se socotească și descendenții rasei arpadiane, azi atât de buimăciți din cauza crizei interioare.

Ultimul Regelui. »A Nap« vorbind despre audiențele, cari se încep de nou cu ziua de azi, susține, că a sflat din izvor

necondițonat demn de credință (s'au cam deochiat cu aceste izvoare!) că monarhul a hotărât deja ce să pretindă și cum să se rezolve criza, așa că acum împlinește numai o formalitate dând audiență miniștrilor apoi lui Iusth și lui Battyany. În audiență domnitorul va comunica celor ce se prezenta la palat voința sa, care este punct de punit după »A Nap« următoarea:

1. »Domnitorul ține tare la aceea, ca cel dintâiu punct, care va trebui rezolvat și încă cât mai grabnic. să fie cestiunea votului universal și egal.

2. Până când această reformă nu va fi făcută, monarhul nu permite să se discute nici o altă cestiune, dintre acelea, ce stau înafară de cercul necesităților regulate ale statului.

3. Ca ministru-președinte e designat contele Iuliu Andrassy, pe care domnitorul îl obligă, ca tocmai cu majoritatea de astăzi să facă reformă electorală, fiindcă în urma programului acestei majorități, urmează să cadă pluralitatea dreptului electoral și ori ce altă restricțiune a lui.

4. Dreptul electoral trebuie să fie în adevăr nu numai universal și egal, ci în parte și secret.

— Acesta este, zice »A Nap«, ultimul regelui, pe care nu numai, că-l va comunica bărbaților de stat, ce se vor prezenta în audiență, ci ține, ca să se facă cunoscut și în cercuri mai largi, arătându-se în conferențe publice, că domnitorul nu iartă nici o abatere dela pățul din 1906. Monarhul voeste ca așa curând să se facă această reformă electorală, ca chiar și înarticolarea în legi a anexiunii Bosniei, să fie dusă în împlinire numai de parlamentul ales pe baza votului universal. Orice schimbare, ca aceea a cestiunii băncii, e rezervată pentru viitorul parlament, care trebuie să se întrunească deja într'un an, adevă cam în Maiu 1910.

Un plan kossuhist pentru rezolvarea crizei. Cunoscutul publicist ungar Carl Meray-Horvath, a trimis diferitelor ziare o adresă prin care le comunică unica cale de a eși din impasul crizei actuale. Îndrumătorii pe această cale să fie Kossuth, Justh și Regele. Planul viitoareii acțiuni se compune din patru puncte și anume:

a) Partidul independist promite coroanei să ducă numai o astfel de politică ca să ridice bunăstarea economică a țării, cere pe de altă parte Coroanei ca să garanteze menținerea la putere a majorității guvernamentale.

b) În răstimpul de tranzițiune, până la rezolvarea crizei să se formeze un cabinet de tranzițiune a cărui chemare urgentă să fie prezentarea unei legi noi electorale, pe baza căreia să se facă apoi nouile alegeri.

c) Ministerul de tranzițiune să fie compus din miniștrii partidului 48-ist, precum și din alte trei persoane, cari să nu aparțină nici unui partid, ce se vor numi de coroană. Între acestea vor figura miniștrii de finanțe și de interne.

Posturile de secretar de stat vor fi ocupate de partizani kossuhisti.

d) Ministrul președinte va fi numit cu consimțământul partidului independist.

Acest plan nu e nou în fond; liniamentele lui se cunosc dar n'a dus la nici un rezultat la timpul său.

Atât Kossuth cât și Justh declară, că ei au avut cunoștință de planul publicistului Meray spre a se rezolva criza actuală din Ungaria, dar că ei nu Pau luat niciodată în serios.

Invitare.

Despărțământul I (Brașov) al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« își va ținea adunarea generală ordinară Duminică în 31 Maiu (13 Iunie) la oarele 2 d. a. în sala comunală din Codea.

Programul adunării:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului despre activitatea sa în cursul anului expirat.
3. Raportul despre starea casei despărțământului.
4. Raport despre bibliotecile populare ale despărțământului.
5. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea socotelilor prezentate de comitet și a alteia pentru înscrierea de membri noi.
6. Disertațiuni.
7. Raportul comisiiunilor de sub punctul 5.
8. Decernarea unui premiu de 100 c. (una sută cor.) pentru instrucția analfabeților.
9. Fixarea bugetului pe anul 1909/1910
10. Alegerea a doi membrii, cari să reprezente despărțământul la adunarea generală a »Asociațiunii«.
11. Propuneri de sine stătătoare.
12. Închiderea adunării.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Din dragostel...

— Urmare și fine. —

Încă de dimineață se arăta a fi o zi frumoasă. Soarele se iveau de după deal — ca un glob de foc — aruncând asupra pământului o ploaie de raze, calde — ce făceau să strălucească boabele de rouă de pe ierburi, în scilipiri luminoase. Vrăbiile — prin meleaguri — ciripeau gureș bucurându-se de haina strălucitoare, în care era îmbrăcată natura.

Fumurile, ridicându-se a lene de prin hornuri, pluteau — în nouri — deasupra infundăturii satului — dinspre vii.

Din depărtare s'auzea scârțâitul roaței — neunse — de la grădina lui Ivanciu — care turnând apă în ulucul, ce o mână până în șanțul de unde se împărțea în toată grădina — spinteca liniștea dimineții.

Pe ulițele satului, mărginite de gardurile de cătănă înflorită și prin cari se joc vrăbiile, se văd cărduri de vite, mănate la pășune de copii somnoroși, în poalele cămeșii.

La marginea satului dinspre Lișcov, se aduna cireada satului.

Mărina tocmai se întorcea de la cireadă, unde dusesse pe Sâmbotina, când vede un cărd de fete, că se oprește la casa lor.

— Ei, Marino! — o întrebă una —

Nu mergi cu noi la grădină?

— Ba merg — răspuse ea — merg!

Nu mai să mai îngăduiți o leacă... și dete fuga să spună părinților.

— Du-te, buna mea copilă — îi zise moș Trohin depunându-i o sărutare părintească pe frunte — și vezi de fi cuminte... Și, ce-or face celelalte fete îi face și tu!

— Du-te, draga mamii, — îi zise și mama Diamanta cu inima frântă de jale — și vezi de ia sama! Nu întinde sfat cu handralăii din grădină!

Apoi Mărina eși iute din casă și intră nu tocmai cu voce bună, în cărdul tovarășelor sale.

Apucară cu toatele pe cărarea, ce se furișă prin livezi și intrară în grădină sărind pârtazul din marginea ei. Aici găsiră pe jupân Ivanciu cu fiul său Năstasă, o rănduind trebile pentru ziua aceea. După ce deteră »bună dimineață« ele fură rânduite: care la plivitul cepii, care la chiruitul leșelor de usturoiu, care la mânatul calului de la roată.

Un flor — ca un fier ars — simți Năstasă, că-i străpuse inima, de cum zări pe Mărina. Ise părea, că o ceață i se pusesse pe ochi și o buimăceală îi întuneca mintea!

Erau simțirile de dragoste, ce i se treziră din somnul în cari zăceau amorțite, de cari el nu-și putuse da sama până atunci — nefiind scormonite de nimic —

și cari la vederea Mărinei izbucniră cu toată tăria.

S'apoi și avea dreptate să-i cadă fata »tronc« la inimă... căci era și el flăcăoan acu »de-a puterea firii... las că avea și cine să-i cadă »tronc«!

Bietul băetan era amețit și nu știa nici ce face, când tatăl său îl întreba una și el răspundea alta... ceea ce-l făcu pe jupân Ivanciu să pătrundă cu ascuțimea minții și să-i înțeleagă toropeala, ce-l încătușase.

Când soarele se ridicase pe cer — ca de-o sulită — fetele și flăcăii — lucrători în grădină — fură chemați la muncă.

Năstase, când văzu iarăși pe Mărina, își pierdu de tot cumpătul. Ar fi voit să vorbească, dar o putere neînțeleasă, par' că-i ținea fălcile încleștate.

Gândurile îl munceau și mai mult, cu cât vedea, că Mărina — cu sufletul și inima curată, neprihănită — par'că nici nu-l lua în samă.

După multe sfertări, putu să-și descleșteze gura și vrând să facă o încercare spusese o glumă.

Valuri mari de bucurie se revărsară asupra-i și-i cuprinsese sufletul — în care-i incolțea sămânța dragostei — când văzu și pe Mărina făcând haz de gluma lui.

Aceasta îi dădea nădejde, că dragostea lui va putea găsi răsunet în inima ei.

După punerea stomețurilor la cale, fetele își reluară lucrul în grădină, până

ce soarele scăpătă după deal; iar când umbrele inserării se așternură pe zări, se întoarseră acasă.

Cu cât zilele se strecurau — în scurgerea vremii — cu atât dragostea lui Năstasă pentru Mărina se înrădăcina mai adânc în inima lui. Chipul ei îi era veșnic în minte, iar dragostea aceasta mută îi pricinuia dureri, ce-i mistuia ființa!

De câteori nu s'a încercat să se ducă la Marina în grădină — unde lucra — ca să-i destăinuiească iocul, care i părjolea sufletul!

Ba sub puterea acestui gând de multe ori s'a trezit prin preajma ei... dar niciodată n'a avut atâta tărie de fire ca să deschidă vorba... și a trecut înainte, temându-se să nu fie respins.

Din răscurile cerului, soarele ploua raze pline de căldură peste pământul umezit de ploaie, ce căzuse o zi mai înainte. Picăturile de ploaie, ce atârnavă de crânguțele verdețurilor și în cari se oglindeau suluri de raze, strivindu-se la atingerea cu mâna, păreau boabe de diamant.

Lișcovul cu malurile mălțite își duce apele turburi, frângându-și trupul coturi prin fânatul presărat de sulfină, simzenică, ciobotăca cucului, cicoare și alte flori de câmp.

Fetele, cu trupurile mlădioase, stau cinchite la plivitul leșelor, împânzite pe ntinsul grădinii.

Mărina e singură tocmai după dăm-

La această adunare sunt invitați toți membrii »Asociațiunii« de pe teritoriul acestui despărțământ, precum și toți doritorii de înaintarea poporului nostru. În special agenturile din diferitele comune aparținătoare despărțământului Brașov sunt rugate a lua parte la această adunare, cel puțin prin câte doi membrii.

Brașov, în 22 Mai (4 Iunie) 1909.

În numele comitetului desp. I. al »Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului român«.

Nicolae Bogdanu
directorul desp.

Dr. Alexandru Bogdanu
notarul comitetului.

În legătură cu ținerea adunării gen. a »Asociațiunii« în Codlea, se aduc la cunoștință următoarele:

1. Plecarea va fi: a) din piață cu tramvaiul la oarele 12 și 30 d. a. până la gara Bartolomei; b) dela gară cu trenul la Codlea la ora 1 d. a.

2. Cei ce doresc să ia parte la masa comună, ce se va aranja după adunare în grădina otelului din Codlea, să se anunțe la secretarul despărțământului d-l Dr. Al. Bogdanu, cel mult până Sâmbătă la amiază. Coverta (friptură de vițel cu salată, prăjitură și 1/2 litru de vin) 1 cor. și 30 bani.

Blaj, 2 Iunie 1909.

Un caz de nemai pomenită sălbătăcie. Sâmbătă în 29 Mai n. s'a întâmplat între zidurile cazarmei de jandarmi din Blaj un caz de-o ne mai pomenită sălbătăcie. S'a ordonat cercetare spre a stabili ceea ce s'a petrecut. Și până atunci permițemi a vă relata obiectiv și fără de a voi să prejudic cercetării judecătorești ceea ce am aflat despre acest caz fără de păreche:

Un tânăr jurist ducându-se la cazarmă, ca să afe numele unui jandarm, care-l amenințase în 3/16 Mai cu sabia și care-l înzultase cu vorbe murdare, pe când acesta admira dimpreună cu cei adunați steagul tricolor înfipt pe un stejar din pădurea metropolitană — a fost bătut și maltrat de jandarmii, cari se aflau în cazarmă. În câteva cuvinte voi schița întreg cazul.

Studentul, al cărui nume îl retac deocamdată, intrând în cazarmă s'a dus direct în cancelaria sergentului major. Spunându-i scopul venirii sergentului major i-a făcut cunoscut numele jandarmului, pe care-l căuta și cu asta studentul a eșit. Ajungând la poartă, când dă să deschidă, observă uimit, că poarta e închisă. Alături sta în chip de pază un jandarm. Voia tocmai să-l roage, ca să-i deschidă poarta, când fără de veste se pomeneste cu o lovitură sălbatică aplicată la cap de acesta. Întorcându-se observă cu spaimă, că se apropie de dânsul încă vre-o patru jandarmi. În agitația cea mare nu-i venea nici să strige. Ca la comandă jandarmii începură să-l lovească care pe unde ajungea, iar unul din ei, cel pe care-l căutase, sărea ca un nebun pe pieptul studentului, voind să-l răstoarne pe spate. Dela poartă îl țărâră, cu forța în mijlocul curții ș'acolo

te. Căci, cum d-ta fiecior de oameni chiburi, ai putea avea dragoste adevărată pentru o fată săracă ca mine?

— De unde știi, că dragostea, ce am pentru tine, nu-i adevărată?

— Apoi chiar așa de-ar fi, cum spui d-ta, nu-ți pot da alt răspuns, decât că tot locul din inima mea îi prins de alt cineva — mai de mult.

La acest răspuns neașteptat tot sângele îi năvăli în față. Inima i-se sbătea cu putere, de să-i spargă coșul pieptului și boabe de nădușală îi borbonară fruntea întunecată.

Cu o privire înfloritoare — plecată din ochi-i tulburi de mânie — strâpune pe Mărina și cu glasul înecat, aproape schimbat îi zise:

— Are să-ți pară rău, fetico!

Apoi amețit, buimăcit, își luă drumul spre coliba din grădină.

Sara, Mărina nu spuse nimic părinților, ca să nu le strice inima; dar a doua zi... nu-i mai venea să meargă la grădină!...

Pământul e scaldat — în o noapte de vară — de razele lunii dulci, ca o mângâiere. Lișcovul suspină subțirel prin hățașul iazului în care stă înfiptă roata, împrejurul căreia broaștele orăcăesc — în cor — cu ochii ațintiți spre malul luminat.

Prin grăul de pe coasta dealului Șusmești s'aude câte-o prepeleță strigând respicat: pitpalac! pitpalac!... Pe când prin

continuară tortura sârmanului tânăr. L'au trântit la pământ și-l țărâră prin pietrișul curții. I au șgariat fața și grumazii, iar o umbrelă, ce-o avea în mână i-au rupt-o în bucăți, tot asemenea îi sfârticară făcându-i sdrențe hainele. În urmă aprinși, de beția răzbunării l'au țărâră spre o odaie scundă și întunecoasă, unde bagă pe tâlharii și ucigașii de rând.

Sârmanul tânăr prevăzând, ce-l așteaptă cu-o sfortare supranaturală, pe care i-o da instinctul conservării de sine, s'a smuls din mâinile lor, și-a făcut drum printre ei și plin de sânge, cu corpul vânăt de bătaii, cu capul gol, cu hainele sdrențe și cu umbrela ruptă a alergat spre poartă, pe care un alt jandarm — se vede iară la poruncă o descuiase. Ajuns în drum, părea un om nenorocit cu mintea pierdută. De niciiri nu putea căpăta nici un ajutor, sta înțepenit în drumul de țară, în pustulul câmpului și nu știa încărău s'apuce. Într'un târziu i se aruncă pălăria peste poartă. Un »nesze kutya« care întovărăși aruncarea pălăriei îl desmeteci din ațreala, care-l cuprinsese, și-o luă desnașduit spre oraș.

Ajuns în oraș s'a arătat la medici și pe baza certificatelor primite va face arătarea cuvenită la forurile competente. Aflu că se va ordona cercetarea acestui caz straniu și unic în felul lui, întâmplat în mijlocul Europei civilizate, și într'un oraș, unde viața și spiritul românesc e destul de puternic. Dar care va fi rezultatul acestei cercetări, Dumnezeu știe!

STIRILE ZILEI.

— 22 Mai v.

Acordarea premiilor Academiei Române. Secția literară a Academiei Române a împărțit alaltăieri premiul Adamachi de 5000 lei următorilor d-ni: 2000 lei d-lor Anghel și Iosif pentru »Cometa«, »Caleidoscopul lui A. Mirea« și »Funigei«. Raportor a fost d-l Duiliu Zamfirescu, care a cerut tot premiul Adamachi pentru talentații poeți. 1500 lei au fost dați d-lui C. Sandu-Aldea pentru frumoasa sa operă »De-a lungul Bărăganului«. Raportor a fost d-l I. Bianu. 500 de lei d-lui Ion Adam pentru »Constanța Pitorească« și 500 de lei d-nei Farago din Craiova pentru volumul »Inimă de mamă«. În același timp comisiunea specială de 12 membri ai Academiei Române a început cercetarea operelor prezentate pentru marele premiu de 12000 de lei. Delegații secției literare sunt d-nii Bianu, Negruzzi, Duiliu Zamfirescu și Bărsan.

Marile manevre din toamna anului acestuia, la care va lua parte și împăratul german, se vor ținea dela 8 până la 11 Septembrie în ținutul dela Trabacs-Iglau-Gross-Mezerich. Vor lua parte corpul I de armată (Krakovia), corpul II (Viena) și părți din corpul IX (Leidmeriz). Cu totul vor lua parte la manevre 100 batalioane, 60 escadroane, 54 baterii și 6 companii de pionieri. Conducerea manevrelor se va stabili în castelul contelui Harach la Gros-Mezerich.

Impăratul Wilhelm și Zeppelin. Impăratul Wilhelm a telegrafiat contelui Zeppelin că a îndeplinit o operă eminentă, care probează că sistemul de baloane fix va putea satisface toate exigențele. Impăratul fiind în călătorie timp de șase săptămâni și în vederea vacanțelor școlare, recomandă lui Zeppelin să vie la Berlin pe la 26 August.

Serata de cabaret. Suntem rugați a publica următoarele: Serata de cabaret aranjată de Liga pentru apărarea copiilor părăsiți, din cauze neprevăzute nu se va ținea în 5 Iunie ci în 6 Iunie st. n. a. c. Biletele însă rămân în valoare. Proba generală va fi în 5 Iunie c. înainte de prânz la 11 oare. Această serată se va aranja și cu binevoitorul concurs al »Reuniunii Femeilor Române« din Brașov. Programul

cositura din lunca Lișcovului s'aude sfârșitul cristeiului fugarnic.

Când și când câte-un liliac înfloară liniștea nopții încremenite, repezindu-se după vre-o gază.

Dinspre sat s'aude ciocănitul pierdut — ca de tocă — al vr'unei berze.

Nastasă, neputându-și aciuia sufletul frânt de frământarea simțirilor, rătăcește prin singurătatea grădinii.

Steaua ciobanului lucește în adâncul cerului și el până în vremea asta n'a închis ochii.

În suflet i se luptă două simțiri puternice: dragostea, ce-o are pentru Mărina și ura, ce s'a născut în sufletul său din pricina răspunsului ei, care-i tăia orice nădejde.

Aerul răcoros al nopții îi mai limpezi mintea și-i mai învioră ființa.

— Cum?! Vra să zică tot adevăratu-i, că ea se are cu Călin Amărăndei. Și tocmai cu cine?! Cu Călin! Un țaran calic ca și dânsa, cu care are să tragă toată viața sărăcia de coadă.

Auzi d-ta? Să nu-i primească dragostea lui pentru un Călin, pe care el nu-l pune nici la degetul cel mic: iar ei i-a făcut cinstea cea mai mare, că și-a pus ochiul pe dânsa.

S'atunci se simțea umilit, zdrobit în dragostea lui dintâiu, iar sufletul i se tulbura de vântul urii, ce-l sbuciuma cu putere, cerându-i astfel răzbanare.

Intâlnire între împăratul Wilhelm și Tarul. În jumătatea a doua a lunii lui Iunie, după reîntorcerea Tarului din Suedia, va avea loc o întâlnire între el și împăratul Wilhelm pe mare. Acestei întâlniri despre care unii zic, că s'ar face chiar în portul dela Reval, i-se dă o deosebită importanță politică. Se mai zice, că împăratul Wilhelm ar fi fost invitat de împăratul Nicolae la o astfel de întâlnire în partea nordică a mării ostice.

Carte didactică aprobată. Ministrul cultelor și al instrucției publice, cu rezoluțiunea de sub Nr. 52.159/1909 a aprobat Curs practic de fizică și chimie pentru cursul primar de Iuliu Vuia. — Prețul 50 fl. Ed. II. cu numeroase ilustrațiuni în text. Opul se poate comanda dela librăria diecezană din Arad, Deák Ferencz-u. 33.

Deputatul Juriga între alegătorii săi. Deputatul slovac naționalist, Juriga, implinindu-și pedeapsa de închisoare de stat, s'a prezentat a doua zi de Rosalii în mijlocul alegătorilor săi din Malacka, unde i-s'a făcut o primire entusiastă. Într'un discurs mai lung a cerut respectarea drepturilor Slovacilor și introducerea votului universal, egal și secret.

Necrolog. În Berlin a încetat subit din viață alaltăieri Ionel Dima stud. în chimie, fiul cel mai mare al d-lui prof. George Dima. Adresăm neconsolațiilor părinți și întregii familii sincere condolențe.

Opera »Der Fraischültz« se va reprezenta pentru a treia oară mâne, Sâmbătă, în hala festivă. Inceputul la oarele 8 seara. Bilete sunt de vânzare în librăria Hiemesch și seara la casă.

Regele Angliei nu se mai duce la Marienbad. Se confirmă din Londra în mod oficial, că regele Eduard a renunțat de a veni anul acesta la Marienbad. Mobilierul regelui din hotelul »Weimar« a și fost împachetat. Această hotărâre a regelui Eduard a fost luată din motive de natură politică. Încă în timpul crizei orientale s'a știut că regele Angliei luase o hotărâre în acest senz. Se știe deasemenea că a treia zi după vizita împăratului Wilhelm la Viena, ziarele au anunțat că regele Eduard nu se va mai duce la Marienbad. Această știre se confirmă acum și din sursă oficială.

Impăratul Wilhelm și Zeppelin. Impăratul Wilhelm a telegrafiat contelui Zeppelin că a îndeplinit o operă eminentă, care probează că sistemul de baloane fix va putea satisface toate exigențele. Impăratul fiind în călătorie timp de șase săptămâni și în vederea vacanțelor școlare, recomandă lui Zeppelin să vie la Berlin pe la 26 August.

Serata de cabaret. Suntem rugați a publica următoarele: Serata de cabaret aranjată de Liga pentru apărarea copiilor părăsiți, din cauze neprevăzute nu se va ținea în 5 Iunie ci în 6 Iunie st. n. a. c. Biletele însă rămân în valoare. Proba generală va fi în 5 Iunie c. înainte de prânz la 11 oare. Această serată se va aranja și cu binevoitorul concurs al »Reuniunii Femeilor Române« din Brașov. Programul

acestei serate va fi următorul: Înainte de pauză: Ouverture. 1. »Prolog« predat de contesa Ema Mikes. 2. »Beharangozás« de N. Szomory, membru al teatrului național din Casovia. 3. »Căntece« de Miți Baiulescu. 4. »Jocuri« — în horă. — 5. »Melodii de operă« de Helene Hardy, membră la opera ung. reg. După pauză: 6. »Căntece« de Carol Kovács. 7. »Căntece vechi maghiare« de Ștefan Fejer. 8. »Tableaux«... 9. »Romeo și Iulia«... Parodie. 10. »Fragmente de operă« de I. Girsik. Inceputul la 8 oare seara.

Având în vedere scopul binecuvântat al acestei serate p. t. public e rugat și pe aceasta cale a participa la această serată în număr cât mai considerabil. — Comisiunea locală

Dela Râșnov ni-se face în numele mai multora următoarea împărțire:

Onor. Redacțiune! În ziua de Rosalii a. c. pompierii români din Râșnov au ținut maiul, mergând nu la locul îndatnat și destinat spre acest scop, ci bătăgându-se de astădată așa zicând cu forța pe locurile bisericesti dela »Podul Popii«, cari locuri sunt arendate, călcând și sămănăturile fără cruțare. După ce a ajuns cheful la culme au cântat, chiuit și jucat dimpreună cu toții învățătorii și cu preotul tânăr. Dintre cei invitați a lipsit numai preotul cel mai bătrân. Pe când se știe că instituțiunea pompierilor e o instituțiune de ordine și de cultură, — aici cum vedeți e pe cale a degenera în instituțiune de disordine.

După domolirea focului de joc, ce să vezi: (care au prevăzut au șters'o), părului, îmbrânceli, haine sfârticate, trânteli, pumnului etc. așa că ca semne văzute s'au constatat 9 capete sparte. Mă doare inima când văd acest tineret, dela care am fi în drept să-l vedem plin de viață și de speranță în viitor, ca'n loc să progreseze — după cum începuse, a început a decădea; deși după părerea mea, vina nu e a lor — ci m'a ntorc la zicala veche că »peștele dela cap... miroasă. Nu despez în să că nu și-or veni în fire. — M.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuiri:

»Olteana« cassă de economii din Viștea de jos 50 cor., »Voileana« institut de credit din Voila 100 cor., d-l Dr. Constantin Moga, avocat, din incidentul onomasticeii sale 20 cor.

Primească generoșii donatori sencerile noastre mulțamite. — Direcțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.

Secetă mare în Brazilia. Din cauza secetei, care a întârziat deja cultura câmpului în cea mai mare parte a republicei, domnesc mari îngrijiri.

»Educatorul«. A apărut în Oravița sub titlul acesta Nr. 1 al organului oficial al Reuniunii învățătorilor din eparchia Caransebeșului, Revistă lunară pentru educația poporului, sub îngrijirea unui comitet redacțional. Director: P. Bizerea. Abonamentul anual pentru membrii fundatri 2 coroane, pentru membrii ordinari 1 coroană. Editura Reuniunii. Redacția și

Da... trebuie să-și spele umilirea, să se răzbană! Căci dacă n'a vrut să fie a lui, atunci să nu fie nici a lui Călin.

Luarea acestei hotărâri îi mai potoli furtuna iscată în sufletu-i și trupu-i frânt de oboseală ațipi pe ogrinji, ce îmbrăcau patul de lângă bordeiul înfundat în pământ.

Calul se înghemuește în încordarea mușchilor umflați sub pielea-i jărcuită; își pune toate puterile trupului săiubit, istovit... Trage la unghie în ștreangul înțesat în drugul, ce poartă vârtejul roții. Muștele îi sbârnăesc împrejurul capului și-l gădila cu trompele lor prin colțurile ochilor umezi; și atunci el dă din cap — ca o chemare — ca să le gonească.

Din când în când puha de hlândariu împletit îi silește să frângă trupul în tragere vrăjmașă.

Roata se mișcă a lene în scârțăitul aspru, chinuit, amestecat cu suspinele apei rupte din pânza Lișcovului iezit, ce se prelinge din gălețile înfipte în colacul roții.

De sus razele soarelui cad drept în jos.

Mărina se ține după calul, ce se opintește în ștreang, îndemnându-l cu puha la mers.

Pe când trupul i se poartă prin bătătura din jurul vârtejului — în neștiire — gândul îi zboară la vorbele lui Nastasă, care-i răscoleau și chinuiau sufletul.

— De ce oare o fi z'is Bulgaru, că-o

Administrația Oravița Nr. 817. Un număr 40 fl.

In fruntea Nr. 1 a »Educatorului« v.-prezidentul Reuniunii George Jianu scrie sub titlul »Cărare nouă« între altele:

»Reuniunea noastră învățătorescă este cea mai puternică dintre reuniunile similare din patrie. Își are fondurile sale și un ștoc însemnat de membrii, acvirați din toate părțile societății culte din Banat. A făcut ce a putut pentru ridicarea statului învățătoresc din Eparhia Caransebeșului. Adunările ei generale sunt adevărate sărbători culturale. Comitetul diriguitor al acestei Reuniuni în ședința sa din 10 23 Maiu c. ținută în Lugoj, a hotărât că »Analele«, organul oficial al Reuniunii, ce făceau până acum calea mânăzului, începând din luna Iunie c. să apară lunar, sub îngrijirea unui comitet redacțional, premerit într'o hainuță nouă, cu tendință nouă, de a promova interesele adevărate ale Reuniunii, ale învățătorului confesional român, și, cum se vede din titlul cel nou, a contribui la educația poporului, achitându-se astfel cu demnitate de sprijinul frumos ce l'a împrumutat marele public românesc Reuniunii, nu numai pentru parada goală ce se desfășură uneori la întrunirile învățătorilor, ci a fi, cum așteaptă toată lumea, un adevărat educator al poporului nostru din aceste părți...

Al patrulea congres internațional de lăptărie se va întruni anul acesta în Budapesta în zilele de 6, 7, 8, 9, 10 și 11 Iunie n. 1909. Lucrările preparatorii sunt terminate. La 1 Maiu prima serie a rapoartelor speciale s'a trimis membrilor, și până la 20 Mai li-se va trimite seria a 2-a. Programele în limba franceză, germană și engleză s'au expediat asemenea. Cu ocazia deschiderii solemne a congresului de arhiducele Iosif, reprezentatul guvernului francez, d-l Viger, fost ministru de agricultură, și d-l profesor Kirchner, consilier aulic intim din Lipsca vor pronunța discursuri de circumstanță. Numărul congresiștilor trece deja peste 800.

Se caută un sub-notar. Românii din cercul notarial Târlăca-Feisa și Crăciunel au simțit, precum ni se scrie, de mult lipsa unui vice-notar, a cărui post acum, la stăruința notarului Romul Rusu, s'a și înflințat. Concursul s'a și publicat. Dorința Românilor din acest cerc notarial este să capete un Român. Doritorii de a ajunge ca subnotar, au de a-și înainta rugărilor până la 10 Iunie a. c. On. oficiu protopretorial în Hosszaszó-Husúsau. Alegerea e stabilită pe 12 Iunie.

Petrecere în Hărman. »Armonia« reuniune română de cântări și cetire din Hărman, aranjează Duminecă, în 24 Maiu (6 Iunie) 1909 în sala Hotelului mare din loc, o petrecere muzicală-teatrală împreună cu dans. Venitul curat este destinat pentru fondul Reuniunii.

Complot terorist contra Țarului. »Le Journal« află din Petersburg că s'a descoperit un complot terorist contra Țarului. Făcându-se inspecția liniei ferate Nicolai s'a constatat, că se preparase un atentat contra trenului imperial. Poliția a operat mai multe arestări.

să-mi pară rău?... Oare, că unde am să trăiesc cu Călin în sărăcie?... Și adică are să-mi pară rău, că nu l'am îndrăgit pe dânsul?

Dar să-i piară asta din gând, că are să-i pară rău vr'odată ei, cum s'a luat cu Călin!...

Căci povestea cântecului:

»Frunză verde foi de fag,
»Am luat, ce mi-o fost drag,
»La stăpân să nu mă bag«.

Să știe bine, că viața întreagă vor munci zile de vară pe lanurile boarești... dar vor fi mulțumiți amândoi, ducând o viață tihnită și plină de dragoste.

Și atunci în privirea-i aprinsă, se oglindea chipul lui Călin.

Năstasă se întorcea pe gânduri de la căruțele, ce încărcau verdețuri, când aruncându-și ochii spre roată, cunoscuse pe Mărina. O ceată i se puse pe ochi — ca o pânză — și hotărârea, ce-i plutea neconștient în minte, se prefăcu într'un plan negru... de răsunare.

— Da! Nu trebuie să fie nici a lui Călin!...

Cristea — vătavul — strigă la Mărina, ca să mai lase calul să mai răsufile; iar ea până atunci să mai care niște verdețuri, pentru căruțele, ce trebuiau să plece prin sate.

Năstasă, care din ușa bordeiului privia spre roată urzându-și planul — intră în albia Lișcovului, de cum văzu pe Mărina, că plecase la încărcatul căruțelor. Fu-

Prințul George al Serbiei. În conflictul ce l'a avut cu maiorul Ocanovici acesta și-a constituit ca martori doi ofițeri dintre cei ce au luat parte la conjurația contra regelui Alexandru și i-a trimis la prințul George ca să-i ceară satisfacție. Prințul George i-a dat afară prin servitori și le-a comunicat că demnitatea lui nu-i permite să primească în casă asemenea oameni de-țaimați.

Papa în contra modernistilor. S'anunță că Papa are de gând să înființeze o înaltă școală pentru studiul Bibliei. Scopul școlii este să combată modernismul prin citate din sfânta Scriptură. Piu X mai vrea să înființeze sucursale de ale școlii acesteia în diferite state.

Regele Eduard la experiențele baloanelor engleze. »Tägliche Rundschau« anunță că regele Eduard a asistat la experiențele baloanelor engleze și s'a arătat foarte nemulțumit de rezultatele obținute. Regele Eduard a spus că baza sistemului baloanelor engleze este greșită și de aceea a recomandat să se cumpere modele de baloane străine.

Cununie. Domnișoara Maria Cârstocea și Domnul Pavel Olteanu își vor serba cununia lor religioasă Duminecă în 24 Maiu st. n. v. (6 Iunie st. n.) 1909, la oarele 11 a. m., în biserica gr.-or. română din Rășnov.

Carte pentru cunoașterea țărilor. În tipografia »Poporul Român« din Budapesta a apărut o carte de mare însemnătate. Cartea aceasta »Sfaturi și îndrumări în afacerile de dare« face cunoscut în termeni populari, legea nouă pentru darea de pământ și cuprinde o mulțime de sfaturi și învățături, bazate toate pe ordinațiuni ministeriale și pe legile existente. Cuprinsul întreg se poate afla în anunțul publicat în numărul de față, asupra căruia atragem atențiunea cetitorilor noștri. Prețul cărții 1 cor. 10 bucăți costă 8 cor. plus porto postal. Se poate comanda la administrația foii »Poporul Român«, Budapesta, VII. István út 11.

Orele de birou ale camerei comerciale se vor ține în lunile de vară: Iunie, Iulie și August dela orele 7 dim. până la 1 p. m.

Din Bistrița.

La 23 Maiu și-a ținut Reuniunea meseriașilor români din Bistrița maiorul obicinuit de vară, la care, fiindcă a fost un timp foarte frumos a luat parte un public foarte numeros. Plecarea la locul de petrecere a fost în corpore la 11 oare a. m. în frunte cu steagul reuniunii, cu d-l Dr. Victor Onișor, președintele reuniunii meseriașilor, pe lângă sunetele cele mai melodioase românești a fanfarei române din satul vecin Buduș. Petrecerea s'a ținut la restaurantul din pădure al birtășului român Dumitru Rusu, unde pe lângă o distracție frumoasă publicul numărându-se a fost servit cu cele mai gustoase mâncări și beuturi bune. Dintre fruntașii români intelectuali au fost de față la această petrecere d-nii: Dr. D. Ciuta adv. Dr. Victor Onișor adv., Dr. Leon Scridon.

rișându-se prin faldurii malului, printre tufe de lemnie și podbal, ajunse la roată. Stăpânit de puterea urii, desbate câteva podele din aria de deasupra iazului, în care se învârtia calul în mișcarea roții... și numai le anină pe cei doi drugi, cari le sprijineau.

Apoi cu chipul schimbat, ca după săvârșirea unei fapte rele, se trecură prin umbra malului înapoi spre bordei.

În sufletu-i începu iar să bată furtuna gândurilor, ce-i păreau amoroșite. Dragostea și ura pentru Marina i se deșteptară cu furie mai mare și o putere nevăzută începu să-l judece și să-i bage până la oase o frică grozavă, chinuitoare, de fapta, ce-o săvârșise.

Înima îi dădea ghiez s'alerge să scape pe ființa dragă, de primejdia, ce-i pregătise.

Dragostea pentru dânsa fu mai puternică de cât ura dar... când pași peste pragul bordeiului... era prea târziu!

Mărina, cu gândul dus departe spre Călin, — în mânărea calului — nebănuind nimic, când călcă pe podelele desbătute, alunecă în jos în gura Lișcovului!...

Calul — cunoscând primejdia — se oprise în partea cealaltă a ariei de pe mal apărându-se cu capul și sfichiind cu coada muștele, ce roiau împrejurul. El scăpase.

Un răcnet desădădăit eși din pieptul lui Năstasă și strigând și la ceilalți flăcăi, o rupse de fugă spre roată.

Lișcovul — în mestecarea trupului Mărinei o arunca tocmai a treia oară —

protonotar comitatens, Dr. Alexandru Pop medic, Ioan Șerban asesor orf., Ilie Curtul magistrul de drum și Gheorghe Mateiu, proprietar de tipografie. Dintre mulțimea de domni dela cele două bănci românești din loc, numai pe d-l Ioan Lazar, candidat de avocat, l'am văzut la aceasta petrecere frumoasă. E de dorit ca la astfel de petreceri, teatru ect. inteligența să ia parte cât se poate în număr mare, că numai așa pot meriașii noștri a ajunge la scopul dorit.

Fanfara română a bravilor Români din Buduș ne-a delectat sub conducerea preotului Isidor Suceava, care de 5—6 ani de când s'a abătut în ținutul Bistriței ca preot în Buduș, nu numai Românilor din Buduș ci tuturor Românilor din jurul Bistriței numai onoare ne-a făcut. Înainte de venirea acestui harnic preot comuna română Buduș a fost dintre cele mai de căzute atât moralicește cât și materialicește și vândută jidanilor cămătari, cari au fost adus poporul din Buduș aproape la marginea prăpăstiei. Din cauză că preoții antecesorii au fost cu puțină cultură și alcoolici, ceea ce i-a băgat în pământ în scurt timp. În comuna Buduș se află școală de stat de 20 ani, însă cu toate acestea maghiarizare ca în palmă, iar preotul Suceava a făcut din Români din Buduș cei mai naționaliști din jurul Bistriței iar de 5—6 ani s'au organizat într'o tovarășie de lapte, și au edificat o biserică dintre cele mai frumoase în preț de peste 40.000 cor. și spre mirarea noastră a tuturor s'a înființat o muzică de fanfară, care cu toate ocaziunile festive și de petreceri ne delectează cu cele mai frumoase melodii românești, încât și Sașii cei învățați din Bistrița îi admiră.

Îmi aduc aminte, că înainte de aceasta cu un an și unii fruntași din Bistrița au încercat înființarea unei muzici de fanfară cu tineret rom. din Bistrița, durere însă, deși în Bistrița suntem de patru-ori atâți Români ca-n Buduș și deși tineretul român din Bistrița a fost foarte însuflețit spre a se organiza în muzică de fanfară, până astăzi nu ne-a sucs înființarea acestei muzici. Nu, pentru că fruntașii noștri cei mai mulți — onoare excepțunilor — nu arată însuflețire pentru această frumoasă și laudabilă cauză. Fiindcă tineretul român din Bistrița e foarte însuflețit pentru înființarea unei reuniuni de fanfară și sunt peste 100 tineri, care în tot momentul sunt gata a pași în reuniune, ar fi de dorit, ca fruntașii români intelectuali să se facă membri fondatori cu o tacsă barem de 10 cor. plătită odată pentru totdeauna, iar dintre țărani fiecare cap de familie membrii ajutători cu tacsă anuală de 2 cor., din care să se poată cumpăra instrumente și susținea un conducător, pricepător de muzică, până când muzica va fi în stare a-și avea singură venitele de lipsă prin producțiuni publice, precum concerte, teatre ș. a.

Dacă fruntașii noștri și țărănimea, fiecare cap de familie se vor supune și învoi cu aceasta propunere, reuniunea noastră de muzică înființată încă în anul trecut, în scurt timp se va putea realiza și dela osteneți și jertfe morale nici un singur tânăr român nu se va retrage.

P—șcu.

În despicierea apei — ca s'o poată înghiți, când Cristea, ce plutea — în înnotare — deasupra apei, o înșfăcă de mâna întinsă după ajutor și o trase la mal.

Vestea înecării ei străpunse ca tulgerul în toate părțile și lumea curgea de pretutindenea, adunându-se pe locul, unde se odihnea trupul umerat al Mărinei.

Părinții ei, în bocete sfâșietoare, tânguloase, stăteau împietriți la capul ei.

Din ochii mulțimei curgeau lacrimi.

Moș Florea — doftorul satului — venit în pripă, își întrebunța toate meșteșugurile, încercându-se ca s'o aducă la viață.

Lui Năstasă, galbăn ca ceara și în prada muștrării de-cuget, i se pare că toată lumea se uită la dânsul, descoperindu-l de făptas.

Ne mai putând înfrunta privirile, ce-l străpungeau par'că, ca niște gloanțe, o luă razna prin grădină.

Cu incul și după multă trudă, viața începu să-și aprindă făclia, a cărei lumină creștea tot mai mare, în trupul Mărinei. După aceea fu dusă acasă urmată de tot satul.

Peste noapte dânsa fu cuprinsă de friguri. Părintele Toader, la capătul ei, cu sufletul cufundat în cetirea slujbei de împărțire, cheamă ajutorul lui Dumnezeu, cu smerenie, asupra bolnavei.

În fierbințala frigurilor, Mărina amestecă numele lui Năstasă, de unde cei din prejurul ei își dădură cu gândul că el

Valdhid, la 23 Maiu 1909.

O introducere de preot, și rezultatul examenului dela școala confesională din Șoala, protopopiatul Murășului. Duminecă în 23 Mai st. n. am participat și eu la introducerea tinerului preot gr. cat. Ioan Barna în comuna Șoala, protopopiatul Mediașului. După îndeplinirea serviciului divin, Prea O. Domn Ioan Moldovan, protopopul din Mediaș în fața poporului adunat în biserică, a cetit decretul de denumire a noului preot, semnat de Excelența Sa părintele Metropolit Dr. V. Mihalyi. După aceea părintele protopop a ținut o cuvântare foarte instructivă poporului laudându-i virtuțile zicând că deși a fost lipsit de păstor în loc, un perio de șapte ani, totuși a rămas constant în religiozitatea părintească și și-a îndeplinit datorințele față de biserică și școală. Cetirea decretului și cuvântarea protopopului a făcut o impresiune plăcută asupra poporenților, căci s'au învrednicit după atâtea așteptare să-și aibă păstorul sufletesc în fruntea poporenților; preotul tânăr e un model de blândetă, care își va împlini misiunea pastorală amăsurat chemării sale și va trăi cu poporul în cea mai bună armonie.

Mi-a plăcut foarte mult îndeplinirea actului de introducere, dar totuși după părerea mea individuală din cele experiate la fața locului, am venit la convingere, că totuși ar fi mai bine, dacă ar permite împrejurările să nu se țină vacante parohiile un perioadă de îndelungat, că ori și cum religiozitatea și moralitatea poporului scade simțitor, pentru că administratorul venind numai a treia Duminecă, și la cazuri excepționale și numai a patra Duminecă, dar încă luând în considerare primele zile a sărbătorilor principale, a nașterii, a învierii și ale înălțării Domnului și altele, în care administratorul nu poate părăsi pe cei din parohia sa, și cei fără preot în loc, rămân fără mângăierea sufletească recerută.

Apoi ce se întâmplă și ce fac poporenii când știu că nu vine preotul la biserică, cu ce se deprind? — nu trebuie să mai amintesc aici, căci de sine se înțelege. Acum a început a se înrădăcina în popor și aceea, că rămânând parohia vacantă nu reclamă ca Prea V. Con. metropolitan să le trimită preot în loc, ci fac compromisuri cu câte un gimnazist, sau vreun învățător, care nu a studiat teologia și apoi se îndreaptă către superioritatea bisericească cu rugarea, ca respectivul să fie susceput pe titlul parohiei, la teologia morală. Causa la aceasta? este un scop material, căci până când respectivul absolvează teologia, parohienii își însușesc dreptul la folosirea porțiunii canonice în folosul parohiei, ceea ce bine le convine, căci cu ocaziunea esarândării de sine înțeles, că urmează aldămașul și mai altele, apoi cu preotul administrator se tocmeșcum pot, după împrejurări. De aici urmează, că: sunt parohieni, cari sunt buni bucurători, a rămânea tot numai cu administratori, ca să poată folosi porțiune a canonică, care anume e menită pe sama preotului, și nu pe sama parohiei. După părerea mea, ca să nu se înrădăcineze prea tare datina aceasta, ar fi pare-mi-se

e făptuitorul nenorocirii ei. Cu chin cu vai și cu ajutorul lui Dumnezeu scăpă din înclăștarea morții dar din spaima avută Mărina rămase cu puterea înțelegerii pierdută. Umbla așa în neștire ca smintită. Nu vorbea cu nimeni și zile întregi stătea cu privirea ajintită în van.

Dacă i se dădea să mănânce, mânca; dacă nu... ea nu cerea! Nu s'apuca de nici un lucru și fugea — ascunzându-se, când vedea, că s'apropie cineva de dânsa.

* * *

— Lasă... n'o mai plânge, cumătră Diamantă, că vede el Cel de sus și va găsi la Dânsul dreptate, dac'aici pe pământ nu-i!

...Căci dăduse el moș Trohin pe Bulgar în judecată... dar deageaba fost... I s'a spus că n'are probe de-ajuns cu toate măturile lui și-ale părintelui Toader, cari au priceput din băgăuirile fetei — în toiul frigurilor — că la mijloc a fost o dragoste a lui Năstasă, care nu i-a fost primită și care se vede a vrut să se răzbune.

»Cel bogat, cu bani căpătă dreptate! — Cum zicea moș Trohin, când îl întreba cineva despre judecata cu Bulgarul.

— Așa-i cumătră Gafiță... dar vezi mneata, mi se rupe inima, când văd mortul în casă!... Ș'apoi sărmanul Călin, când a venit din armată!

Cât îi era de dragă!

— Apoi dă... Ce să faci? Așa a fost să fie!

mai consult, ca să se înființeze un curs de teologie morală, ca p. v. ordinariat metropolitan să aibă pururea la dispoziție absolvenți și pentru parohiile mai puțin proventuoase, altcum exempla trahunt, se vor imita parohiile una pe alta, și la vreme nu se vor putea apleca în parohii nici teologii seminariști absoluți. Dar să trecem dela cestiunea aceasta, căci nu mi-e dată mie să o rezolv, avem noi la suprema jurisdicțiune bisericească oameni dintre cei mai înțelepți și luminați, cari vor ști precum și până acum așa și de aici înainte, cum să cărmuiească toate afacerile după cea mai bună și înțeleaptă chibzuire.

Acum să trec la cestiunea examenului. Invățător e d. Ioan Mișu, un om simpatic, moderat și cumpetat, și care ascunde în sine un umor deosebit de plăcut. Examenul s'a început cu studiul religiunii predate în absența preotului de însuși învățătorul, din care elevii la toate întrebările au răspuns foarte bine, urmând apoi la rând toate obiectele propuse, și s'a constatat, că D. Mișu își cunoaște chemarea sa, și e unul dintre cei mai buni pedagogi. Edificiul de școală nu e corespunzător, dar poporul însuflețit de rezultatele făcute prin amintitul învățător, s'a determinat a-și reedifica școala în sens legal din propriile lor mijloace.

B.

O dramă sângeroasă în Giurgiu.

În urma unei certe între avocatul Anghel Rădulescu și ofițerul de roșiori Foscalino, s'au întâmplat Marți seara mari neorânduiri în orașul Giurgiu, provocate de mai mulți ofițeri, pretini de-ai sublocotenentului Foscalino. În decursul încercării între ofițeri și civili s'au tras mai multe focuri de revolver. Avocatul A. Rădulescu, văzându-și periclitată viața în urma atacurilor ofițerilor, a împușcat pe sublocotenentul Foscalino. Cauza acestor regretabile neorânduiri, se spune, că ar fi relațiunile de dragoste ce ar fi existat între sublocotenentul Foscalino și sora avocatului Rădulescu. După o altă versiune, nu sora avocatului Rădulescu este cauza acestor tragice evenimente ci o altă persoană, tot rudă cu d-l Rădulescu.

Iată telegrama oficială pe care d-l Poenaru-Iatan, prefect de Vlașca a trimis-o ministrului de interne chiar în noaptea când s'au petrecut nenorocitele evenimente din Giurgiu:

»În seara de 14 Maiu, d-l avocat Anghel Rădulescu, bănuind că d-l sublocotenent Foscalino, face curte surorii sale, a dat într'insul cu o piatră. Sublocotenentul cerând socoteală d-lui Rădulescu, a fost atacat pe la spate de către unchiul lui Rădulescu și de câțiva mai mulți lucrători, cari l'au lovit și i-au luat sabia. Afacerea a fost trimisă la parchet, care nu a consimțit să satisfacă cererea ofițerilor de roșiori de a face să se înapoieze sabia sublocotenentului Foscalino. Pentru a obține satisfacție, aceștia au așteptat trenul de 8 oare, cu care Rădulescu se întorcea seara la Giurgiu și au început să-l bată în mijlocul peronului gării. Poliția a intervenit, dar a fost surprinsă de acest atac.

Ce putem face noi păcătoșii în fața vrerei »Celui de sus?«

Și mama Găfita, incovoiată sub povara anilor, plecă la vale... pe când lacrimile îi curgeau șiroaie prin încrețiturile obrazilor, dogoriti de soare!

Izbăvirea blăstămului.

(Urmare și fine.)

Câtă vreme trăia Florica și Sanda știa că blăstăm din casa ei vine dela mână de om, sufletul ei era plin de revoltă împotriva răutății omenești și de dorința de răzbunare. Numai după moartea ei, vede că a fost biruită, și înțelege că ori-ce luptă e de prisos; dorința de răzbunare se potolește încetul cu încetul în ea și în scurtă vreme i-se stinge cu totul. Pe ruinele pornirii către luptă, în inima Sandei năvălește cea mai adâncă jale de chinul și de toată viața moartă a Floricai. De ce a venit pe lume Florica? Negreșit că Florica s'a dus pe cealaltă lume deadreptul între îngeri; dar va putea ea oare să se înțeleagă acolo, dacă n'a vorbit în viața ei pământească nici un cuvânt?! Va înțelege ea oare în cer, lumea de acolo, dacă lumea de aici a fost ca și cum n'ar fi fost pentru ea?! A venit Florica în lume numai ca să-i încarce sufletul ei, al Sandei, cu păcate?! A lăsat D-zeu lumea... de păcate! — asta se știe, dar nu pot fi păcate mai grele ca ale Sandei. Abia acum își dă ea sama de înțelesul adânc al rugăciunii din cărțile sfinte, pe care o cetește preotul la proho-

Acest incident a produs o vie nemulțumire în oraș și mulțimea ațâțată de cătră mai multe persoane, a început să huiđuiească pe ofițeri, cari se preumblau în centrul orașului. Tocmai eșiam din localul prefecturii, când am întâlnit pe un ofițer, care se îndrepta spre casarmă în galopul calilor dela trăsura.

Mulțimea adunată în piața poliției huiđuia din răsuperi pe ofițer. Cum poliția se arăta cu totul lipsită de energie, am intervenit numai decât și am dat ordinele necesare. Am cerut să mi se mai trimită ajutoare, apoi adresându-mă persoanelor, care păreau mai infuriate, le-am rugat să se liniștească, reușind în scurt timp să împrăștiu mulțimea adunată acolo. Nici nu-mi trecea măcar prin gând, că are să se amestece armata.

Tocmai începusem să parlamentez cu șefii manifestaților, cari se găseau pe terasa cofetăriei izolați și aproape potoliți, când deodată a năvălit un escadron de roșiori, sub conducerea sublocotenentilor Popescu, Negulici, Șendrea și Foscalino. Atunci m'am aruncat înaintea lor și i-am oprit la 20 de metri departe de cofetărie, având alături de mine pe judecătorul de instrucție și pe procuror. Am început să parlamentăm cu sublocotenentul Popescu, dar acesta n'a voit să ție socoteală de intervenția noastră din cauză că îi făcusem oare care dojeni, a început să mă amenințe și pe mine.

Atunci avocatul Rădulescu, apropiindu-se de trupă și ochind între mine și judecător a tras un foc de revolver, care a ucis pe loc pe sublocotenentul Foscalino. La zgometul detunăturii, ofițerii au dat ordin trupelor să înainteze. Am primit o lovitură de sabie și m'am retras în cofetărie, unde se refugiase Rădulescu, unde a mai tras încă 4 focuri de revolver, cari din fericire n'au atins pe nimeni. În mijlocul panicii de nedescris ce se produse atunci, a sosit colonelul Caribol, care a dat imediat ordin trupelor să se retragă în cazarmă și a ordonat ofițerilor să-l aștepte acolo. Cadavrul a fost ridicat.

»În loc ca poliția să liniștească spiritele enervate, pare că directorul poliției a luat o parte activă spre a le excita. Slăbiciunea tuturor agenților de poliție a fost completă și eu însumi am fost obligat să scutur pe câțiva din ei cu energie spre a-i face să intervie. Patrulele au început să circule în oraș și s'au dat ordine să se trimită dela Mișu Bravul un regiment la Giurgiu. Aceste măsuri au fost inutile, căci după moartea lui Foscalino spiritele s'au liniștit.

Fără intervenția roșiorilor totul era de altminteri aplanat și măsurile legale s'ar fi putut lua. Avocatul Rădulescu a fost arestat și a dat toate lămuririle voite. Liniștea este acum pe deplin restabilită.

Școlile turcești din Bosnia.

— Iosif Tas. —

În Bosnia — afară de școlile susținute de guvern, mai sunt și școlile confessionale. Astfel sunt acolo: școlile de confesiune romano-catolică, gr.-orientală și

dul cel mare: »Și-i iartă Doamne păcatele pe care le-a făcut: au cu gândul, au cu vorba, au cu fapta!« Cu gândul, cu vorba cu fapta... toate păcatele le-a făcut Sanda, față de Florica! Și este o înfricoșată judecată, când va veni ziua cea mai de apoi!... Iar dacă este și »Cel mai presus de milă, apoi cată să te îngrijești mai dinainte, cât ești în viața pământească, să capeți ertarea păcatelor... dacă mai este chip de ertare.

Iacă de ce Sanda, la o săptămână după panaghia ridicată Floricai, stă înaintea chiliei duhovnicului mănăstirii Agapia, departe de lumea care o cunoaște, coșleșită de grozăvia păcatelor ei, și nu îndrăznește să bată la ușă! I-se pare că a și sosit înfricoșata judecată din ziua cea mai de apoi!... Ba, nici nu înțelege cum întârzie și nu vin mai iute legiunile iadului, ca s'o arunce în focul cel de veci.

— Indurare, părinte!... sunt o păcătoasă! — izbutește Sanda să ingaime, tremurând și ingenuchind înaintea duhovnicului, când îl vede vindu-se în ușă, sprijinindu-se de cârjă.

— Mila Domnului asupra ta, fică! răspunde duhovnicul, blagoslovindu-o. Pentru ertarea păcatelor a patimit Mântuitorul pe cruce. Vino, fică!... D-zeu nu voește moarte păcătoșului, ci să se întoarcă și să fie viu...

— Păcate ca ale mele, părinte, nu țî-a fost dat să mai auzi — spune Sanda, ingenuchind din nou sub epitrahirul duhovnicului.

— Dumnezeu e de față, fică. E!

musulmană sau turcească. Se mai află afară de cele amintite mai sus și școlile jidovești, dar acelea abia merită să se amintească, fiind pe de-o parte puține, de altă parte fiind acelea mai mult școlile private.

Școala musulmană e în strânsă legătură cu biserica și în vecinătatea aceleia. Ce privește edificiul școlii ca atare, acela nu se deosebește de alte clădiri decât numai prin aceea, că la ferestrele școlii lipsesc gratiile de leături, cari gratii se pot vedea la toate casele turcești. Ferestrele școlii sunt rotunde, din care cauză dau aceleia un caracter oriental.

După această descriere scurtă să mergem în lăuntrul școlii.

Pe niște trepte strâmte ajungi în ambitul școlii. Înaintea ușii școlii la prima privire se pot vedea încălțăminte de lemn și tot felul de pantofi turcești. Acele toate sunt ale pruncilor școlari. De însemnat e, că la Turci nici pruncii, nici oamenii mari nu umblă desculți, ci în ghete de lemn sau în pantofi.

Să intrăm acum în sala de învățământ. Aci — afară de o mașină de calcul și o tablă, nu aflăm alte recurizite școlare. Ca un semn de înaintare e împrejurarea că în sala școlii se află padiment (podini), pe care nu-l cuprinde praful. Acest padiment se pregătește din lemn de stejar și se unge cu un fel de ulei, iar după ce se uscă, se șterge cu o cârpă udă, ceea ce face ca praful pe aceste poddele să nu se formeze.

În sala de învățământ spațioasă se află bănci ca și în școlile noastre. Pe pereți nu vezi atârnat nici un chip, fie de om, fie de animal, căci aceasta o oprește legea turcească, Coranul.

Școala turcească din Bosnia se deosebește în școală (secție) inferioară, în care umblă pruncii dela 5—8 ani și în școală superioară, pe care o frecventează școlarii dela 8—12 ani.

Obiectele principale propuse în secția superioară cât și în cea inferioară sunt: aritmetica, istoria naturală și geografia. În secția superioară se învață și limba bosniacă, care e o amestecătură din limba sârbă și croată, asemenea și limba arabă precum și coranul.

Cu toate acestea însă Turcul nu știe altceva din limba arabă decât a ceti și scrie, și și acestea cât se poate de rău.

Învățarea Coranului cauzează mare greutate tinerimei turce, dar nici nu se pretinde să știe nu știu cât. Cel ce știe de rostul câte un citat două, acela spre semn de distincțiune are permisiunea de a purta turban alb în jurul fesului, ceea ce e un semn că respectivul e om învățat. De altcum acela nici ceea ce citează nu înțelege sau de loc, sau foarte puțin.

Preotul turc cetește suu predică în giamie (biserica turcească) în limba arabă iar cr-dincioșii musulmani ascultă cu mare umilintă și pietate cuvintele preotului. Cu toate acestea însă în tocmă ca și Jidovii — nu pricep nimic din ceea ce zice preotul.

Aceasta s'ar părea lucru de necrezut, dar cu toate acestea așa e!

mare și îndurător. Vei avea îndurarea sa, dacă vei spune tot ce ai pe suflet, ca să rămână curat și să te poți uita în fața tronului Celui prea înalt, în ziua înfricoșatei judecăți. Gândește-te bine și zi Amin.

— Amin! răspunde Sanda, așezându-se cu fața la pământ, cu fruntea răzîmată pe mâinile ei, făcute colac.

Am avut o față, părinte — începe Sanda. Adică eu am avut treisprezece copii de toți: cinci mi-au murit și opt trăesc. Toți copiii mi-au fost ca toată lumea; numai o fată, care a murit luna trecută de paisprezece ani, n'a fost ca lumea. Era mută și fără înțelegere. Pe fata asta a mea o chema Florica. Cu Florica mi-am încărcat eu sufletul cu păcate grele. De unde i-o fi venit ei, n'am știut la început: numai târziu m'am duverit, eu c-i vine dela mână de om. Asta, ca asta!... dar eu am păcate grele, părinte. Vara imi venea greu cu dânsa! Iarna stăteam acasă și o îngrijam — inimă de mamă nu-i? — dar vara... grele păcate părinte!... o lăsam acasă, legată, și mă duceam la muncă... E mare păcat, părinte, să-ți lași copilul singur, legat ca pe un câne?

— Mila Domnului, taică! răspunde duhovnicul, înduișat.

Până pe la patru ani — urmează Sanda — când plecam la muncă, o luam cu noi. Luam traista cu mâncare în sold, un copil pe un braț și pe Florica pe alt braț. Pe drum o mai lua și Petre, bărbatul meu, în brațe. Luam de-acasă un țeruş, îl băteam în pământ, și-o țineam le-

Pentru învățarea mai cu temeiu a Coranului sunt aleși anume învățăceii cei mai buni, cari sunt trimiși la Serajevo în preparandie (dar ulmualimiu) sau în teologie (medres). Acolo numiții învață, sau mai bine zis năcăjesc Coranul după cum învață la noi Jidovii limba evreiască.

Numărul oarelor pe săptămână în secția superioară e de 28—30—34. Dimineața ține școala dela 8—12 oare, iar după amiază dela 2—4½ sau până la 5 oare.

I. P.

CONVOGARE. Subscripții convocăm adunarea generală a „despărțământului Treiscaune-Ciuc al Asociațiunii pentru literatură și cultura poporului român» pe ziua de 27 Maiu (9 Iunie) 1909 oara 2 p. m. în Covasna cu următorul program: 1) Deschiderea adunării. 2) Raport general despre starea despărțământului (situația întreagă, cassa, biblioteca, membrii etc.) 3) Alegerea unei comisii de 3 (trei) pentru cenzurarea raportului general. 4) Alegerea unei comisii de 3 (trei) pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor. 5) Rapoartele acestor comisii. 6) Absolutoriul comitetului. 7) Alegerea noului comitet. 8) Votarea bugetului. 9) Evenuale disertațiuni. 10) Propu eri. Luând în considerare însemnătatea și chemarea acestei adunări în cercul nostru, cu insistență rugăm pe toți membrii despărțământului precum și pe alți Români dornici de a vedea poporul nostru progresând, a participa la această adunare.* — Brețcu în 18 Miu 1909.

Ioan Oltean
secretarConstantin Dimian
director.

Bibliografie.

Cărți de rugăciuni. În editura Ioan Steinbrenner din Winterberg (Boemia) au apărut următoarele cărți de rugăciuni: »Cheia Raiului«, carte de rugăciuni pe sama creștinilor români gr. cat., care cuprinde rugăciunile de dimineață și de seară, la sf. Liturghie și la toate trebuințele sufletesti. Prețul cărții dela 75 b. — la 2 cor. 50 b. »Poarta Raiului«, rugăciuni alese și acomodată pentru junimea rom. de ambele sexe. Prețul 60 b.

»Răvașul« revistă culturală ilustrată a apărut pe April Nr. 4—5, cu următorul cuprins: Baronul Popp și G. Barițiu: Părți din corespondența lor. — Al. P. Dafin: Spre pace. — Al. Ciura: Notițele unui dascăl. — Dr. S. Pop: Românii la conciliul din Florența. — Vladimir I. Ghika: Cugetări — Vidu Rusin: O lacrimă. — Dr. Iuliu Florian: Științe naturale și credință. — Dr. E. Dăianu: Discurs panegiric. — A. O. Bujor: Alinare. — Dr. C. Pavel: Profesorul Teodor Bulcu. — P. H. Petrișor: Unui predicator. — Delaschi: Revistă Bisericească. — Al. P. Dafin: La Rusale. — Virgil Pop: Scriitori și scrieri. — Sandu Bujor: Visurile mele. — Crestaturi. — D. E. D.: Habs-

*) Celelalte ziare încă sunt rugate a publica această convocare.

gată, că pleca așa în neștiere și putea să dea într'o fântână, ori să se ducă fără să-i mai dăm de urmă. Mai pe urmă a crescut, s'a făcut greu ca piatra, și n'o mai puteam purta în brațe atâta cale; de atunci o lăsam acasă, legată sub șopron, când ne duceam la muncă. O lăsam în grija copiilor mai mici decât dânsa, după ce o hrăneam eu dimineața... Dar ce minte au copiii? Li dădeau ei mâncare, când flămânzea? Li dădeau ei să bea apă când li era sete? — că Florica, săraca nu se dumerea să ceară mâncare, ori să bea apă când avea nevoie! Cât li ziua de vară, inima mea era tot înapoi, acasă. Și chiar plecam, odată în zi, de-o cercam și-o îngrijam — că ea, săraca, nu se dumerea la nimica și nu se îngrija nici într'un fel. De multeori îi găseam mâncarea mîncată de câni și de porci, și ea, săraca, răbda de foame și de sete toată ziua. Ceilalți copii se duceau după joacă prin sat, li lăsam strachina lângă dânsa și uitau de ea. Când aveam zor mare de muncă, ziceam: »Păzește-o, Milostivule!« și nu veneam nici odată acasă, că era cu depărtare mare munca, și mi-ar fi trecut ziua numai cu crumul. Și veneau câni și veneau porcii și-i mînceau mâncarea, și-i răsturnau apa, și ea, săraca, răbda de foame și de sete. E păcat, părinte, că eu nu rămâneam acasă, să îngrijesc de dânsa, ori măcar să vin odată în zi, ca să văd de ea?!

— Vede D-zeu toate! — face duhovnicul, clătînd din cap.

Odată — spune Sanda — când ne-am sculat dimineața, am găsit un bou bolnav rău, adus dela imaș. Petre o luase de Du-

burgii și Români. — I. V.: Sinoadele bisericești gr.-or. — Activitatea socială și politică a nemților catolici. — Ion Câmpianu: 1 și 15 Maiu. — Cronică. — Cărți — Reviste — Ziare. — Abonamentul pe un an 10 coroane.

— A apărut: Nr. 35: *Tolstoi, Ivan Prostul*, traducere din rusește de G. Carp.

O parte din operele lui Tolstoi cunoscute foarte puțin la noi, o formează aproape în întregime »poveștile« sale — acele mici copo-d'opere, de o uriașă putere de concepție, ca »Cei doi haigii«, »Cu ce trăse oamenii« și »Ivan Prostul« și altele — una din cele mai de seamă din operele mai puțin extinse, datorite genului tolstoian.

R-dăst în românește de-a dreptul din original, de iscusitul tânăr traducător G. Carp, într-o formă nespuse de atrăgătoare și într-o limbă din cele mai curate și armonioase. »Ivan Prostul« constituie în felul său, o adevărată operă de traducere, dată fiind mai ales greutatea, cu care se traduce din rusește, într-o limbă atât de puțin încăpătoare, ca a noastră.

— Nr. 37: *Andrei Karkavita. Dreptatea Mării*, traducere de V. Cosopol. Într-o bună traducere românească datorită cunosătorului de literatură greacă modernă — d. V. Costopol, »Biblioteca românească« — câteva din novelele celui mai puternic talent al Greciei de astăzi Andrei Karkavita. Iubitor pasionat al vieții de bord, cu bucuriile neajunsurile ei; cu oamenii și lucrurile ei deosebite mult de acelea pe care le cunoaștem, noi, — Andrei Karkavita a știut să prindă în bronzul neperit al artei, bucăți din această viață simplă și senină.

De altfel »Dreptatea mării«, e menită să câștige în ochii cititorilor, cu atât mai mult, cu cât este singura încercare la noi, de a se populariza în traducere, o parte dintr-o literatură atât de puțin cunoscută nouă, — ca cea greacă modernă.

— Nr. 38: *A fost odată*, poveste în versuri, de St. O. Iosif.

Încă un bun prilej de a putea gusta duioasa poveste în versuri, — »A fost odată« a d. St. O. Iosif, îl procură »Biblioteca românească«, admiratorilor poetului, și totdeodată tuturor celorlalți cetitori ce nu au avut puțința de a admira în ediția anterioară acest izvor de poezie oaldă și senină, pătrunsă de un fermecător suflu patriarhal, a celui gingaș dintre talentele noastre poetice. Publicând-o cu unele îndreptări de ale autorului în această ediție populară, — »Biblioteca românească« e și data aceasta în măsură să dea cu »A fost odată«, încă una din edițiile sale desăvârșite din toate punctele de vedere.

Congresul anual al Ligii Culturale, care s'a ținut de sărbătorile Rusaliilor în capitala Moldovei, Iași, a decurs în mod însuflețit, participând un număr destul de mare de delegați din provincie. Din raportul amănunțit al secretarului N. Iorga rezultă, că Liga culturală a făcut în anul expirat progrese îmbucurătoare. Din toamna anului 1908 încoace s'au mai înființat alte 13 secțiuni. Dintre hotărârile aduse

relevăm propunerea comitetului central de a se clădi în București un edificiu propriu al Ligii. Spre scopul acesta primarul V. Brătianu a și dăruit Ligii un teren potrivit. Fondurile necesare se vor aduna pe calea unei loterii naționale. S'a mai decis publicarea unei cărți de cetire națională pentru toți românii. În ce privește soarta Românilor de peste hotară s'a decis de a se tipări an de an un raport special despre situația națională a Românilor, care raport să fie răspândit în toată Europa în mai multe limbi. S'au mai luat hotărâri și privitoare la organizarea unui birou central pentru informarea presei române și străine.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 4 Iunie. Maj. Sa Monarchul pleacă în 20 l. c. la Ischl. Pe această zi se așteaptă o hotărâre definitivă în chestiunea crizei. Se vorbește că între contele Andrássy și Ștefan Tisza au avut loc din nou tratări. Se susține chiar, că într'un viitor cabinet Andrássy îi se va da un rol însemnat și contelui Tisza.

Satu-mare, (Satmar) 4 Iunie. (Telegramă primită de ziarul »Ujság« din Cluj.) — Părintele Dr. V. Lucaciu a suferit ieri un grav accident. Mergând în trăsura de la Baia-mare la Sișești, caii s'au speriat și au răsturnat trăsura. Părintele Lucaciu și-a rupt o mână și s'a ales și cu alte leziuni mai grave. Părintele Lucaciu se afla în căutare într-o parohie vecină.

Reșița, 4 Iunie. Eri s'a întâmplat o nouă explozie de gazuri în minele de aici. Trei muncitori au fost uciși iar cinci mai greu răniți.

Constantinopol, 4 Iunie. Se asigură, că o atitudine cam dușmănoasă față de noul regim al Turciei ar exista în câteva garnizoane din Asia mică și în câteva forturi de pe Bosfor și de pe Dardanele. Totuși zvonurile despre vre-o răsvrățire sunt foarte exagerate.

Petersburg, 4 Iunie. Se atribuie o mare importanță întâlnirii Zarului cu împăratul Wilhelm, care va petrece trei zile în apele rusești. Presa declară în mod categoric, că întâlnirea celor doi monarhi nu înseamnă izolarea Angliei. Ziarele recunosc, însă, că dela această întâlnire va depinde politica viitoare a Rusiei.

Messina, 4 Iunie. Eri la ora 12 jum. din noapte s'a simțit aci un puternic cutremur de pământ de 23 secunde. Câteva ziduri s'au prăbușit.

La 12 jum. noaptea un nou cutremur mai slab a fost simțit.

Doi ucenici de tipografie află imediat primire în stabilimentul nostru tipografic, unul ca învățcel la mașină, altul în zețarie. Cei ce vor avea mai mult ca două clase gimnaziale ori reale vor fi preferați. A se adresa la administrația »Gazetei«.

ECONOMIE.

Alegerea mlădițelor pentru oltuit.

Voind noi a oltui pomi, cel dintăiu lucru pe care vom trebui să l facem va fi, că ne vom îngriji de mlădițe bune și potrivite pentru oltuit.

Cari mlădițe vor fi bune pentru oltuit? Pentru oltuit vom folosi totdeauna mlădițe de un an. Pe acestea le vom lua de pe pomi de soiu bun, sănătoși și roditori. Să înțunjurăm cu grijă acei pomi, cari sufer de boala așa numită »chlorozis« sau alte boale; mai departe vom trebui să ne ferim și de acei pomi, cari — ce e drept se desvoaltă și cresc tare și înfloresc totdeauna, dar nu aduc roada — adică de pomii sterpi.

Putem tăia mlădițe de oltuit și de pe oltuanii frumoși și sănătoși, cari — ce e drept — nu au rodit încă, dar avem siguranță deplină, că aceia vor fi roditori.

Mlădițele le tăiem de pe pom atunci când circulațiunea sucului înceată, sau două săptămâni după căderea frunzelor; iar aceasta culegere o putem urma în decursul iernii întregi — de cumva iarna nu e aspră.

Nu pot sfătui de ajuns pe cei ce se ocupă cu cultura pomilor, să adune mlădițele toamna, căci se poate întâmpla și aceea, să înghețe mlădițele pomilor peste iarnă — și aceasta obvine cu deosebire la pierseci, cireși sau peri tineri. În cazul acela culegem mlădițele toamna prin luna lui November.

E și mai bine a se lua mlădițele de oltuit toamna sau la începutul iernii și pentru acea, pentru că mlădițele în acel timp culese se pot conserva cu mult mai mult (chiar și până la sfârșitul lunii Maiu), pe când mlădițele culese primăvara se vor putea folosi numai de cătră aceia, cari au de oltuit puțin pomi și sunt siguri că vor putea isprăvi oltuirea cel mult în decurs de 2-5 zile.

Voind a tăia mlădițele iarna, să le culegem totdeauna pe timp frumos și cu soare; să fim cu mare grijă însă să nu le tăiem de pe pomii cu bură.

La caz când ar da îngheț e conștient ca mlădițele să le prindem cu mâna înmănușată, ca nu cumva prinându-le cu mâna goală, să se azeze pe pe mlădițe, cari pete le vor fi acestora stricăcioase. Mlădițele le vom tăia cu un cuțit bine ascuțit (mai bine cu cosor) sau cu un foarfece de pomi bun. În decursul tăiatului vom griji, ca mlădița să nu-o tăiem tocmai pe

lângă trupina pomului, ci în partea lăsată netăiată să rămână trei ochiuri cel puțin.

Mlădițele le vom culege din partea de cătră miazăzi a pomului, căci s'a constatat că în acea regiune pomul e mai roditor.

Țin a aminti aci — ceea ce ar fi trebuit să amintesc mai la început — că mlădița bună și acomodată pentru altuire e de culoare roșie-întuecată și are puțină pielită; mugurii acesteia sunt lungăreți și stau drept în sus, iar colțul din vârf e deplin desvoltat. Mlădița nepotrivită pentru oltuire din potrivă e de culoare verzie sau palidă, mugurii acesteia sunt lați iar colțul din vârf sau lipsește cu totul sau e foarte nedesvoltat.

Mlădițele culese la timpul și dela pomul potrivit le legăm în mănunchiuri după soiul lor și le punem în pivniță (celar, podrum) în nisip puțin umed; ori — de cumva nu avem pivniță — le băgăm în o groapă. (Facem o groapă, nu mare, în loc scutit de vânturi și ploii — în partea de cătră miazănoapte, după ceva părete. În acea groapă băgăm mlădițele cu partea cea tăiată în jos, le astupăm cu năsip sau cu pământ mărunt astfel, încât numai vârfurile să le rămână afară). Mlădițele culese toamna înainte de a le așeza la scuteală, le lășăm o zi să steie în un loc umbros, răcoros și ferit de îngheț și la aer, ca făta tăiată să se usuce; cele culese iarna însă vor sta două zile în modul acesta.

În caz contrar acele mlădițe ajungând în atingere cu năsipul, vor suge din umezeală, și colții acestora se vor umfla și astfel mlădițele nu vor fi bune spre oltuire.

Comunicat de Iuliu Pop, preot S. Ioana.

Sparangelul. Cu sparangelul se face un comerț mare în cele mai mari țări din Europa. El se cultivă mai în toate grădinile și ar fi bine să se răspândească cultura acestei plante cu proprietăți medicinale, cât mai mult.

Francia produce anual 200 milioane chilogr. sparangel în valoare minimum de 60 milioane lei, socotit 30 lei % de chilg. La noi sparangelul e mult mai scump, pentru că se produce puțin. E deci de dorit să se dea întindere culturai sparangelului. Văngarea sparangelului e cu atât mai bănoasă cu cât îl producem mai timpuriu, e mai gustos și mai frumos. Ajungem aci îngrășând locul și silind-ne să perfecționăm cultura sparangelului. Pe un hectar se pun 15.000 rădăcini. Produsul pe hectar se poate socoti 4-4500 chilogr. Nu tot sparangelul are acelaș gust; după pământul în care se cultivă, sparangelul e mai mult sau mai puțin gustos, mai mult sau mai puțin dulce sau mirositor. Se crede, că puind în pământ sare de bucătărie în mică cantitate, ca îngrășământ, se indulcește gustul sparangelului. Îngrășând locul numai cu gunoi, sparangelul se face puțin amar. Sparangelul se poate cultiva foarte bine printre rândurile de vie și deci îl avem în cultură intercalată (adăugată viței de vie.)

Sparangelul în medicină. Sparangelul are diferite întrebunări în terapeutica medicală (îngrijirea bolnavilor).

minică și nu mai dase pe acasă, — venise doar să mă bată și să plece înapoi la crășmă. Fac iute mâncare, pornesc pe cei mari la muncă, iar eu o iau cu bou în satul vecin, la un om meșter la boala de vite. Ajung târziu, omul era la muncă. Pornesc după dânsul, să-l caut pe câmp. Alergam ca o nebună — ce ne facem noi fără bou la ușă? Cum alerгам așa, mi-am adus aminte de Florica. Mi-a dat așa, ca un cuțit prin inimă: uitasem s'o hrănesc dimineața și să-i las mâncare. Atunci am avut o compănă a păcatului și-am zis — ți-ai putea închipui? — am zis: care din doi e mai bine să moară? bou, ori Florica? Și mi-s'a răsvrătit inima, și-am greșit cu firea! Am mers înainte și nu m'am întors la Florica! Atunci am văzut eu cât e de răbdător Dumnezeu, că nu m'a trâsnit din senin și m'a lăsat să mă duc după Româ-nul meșter; atunci am cunoscut eu îndurarea lui D-zeu, că m'am întors tocmai noaptea acasă, cu bou sănătos, și-am găsit-o și pe Florica teafără, măcar că nu mâncase toată ziua nici natură. Ceilalți copii s'au dus și-au mâncat cu copii vecinilor; de asta știam că're să fie așa, și nu mă îngrijam. Am păcătuit, părinte, în ziua aceea! Am păcătuit cu gândul, am păcătuit cu fapta, — mai avea-voiu oare iertare vreodată?!

— Vede D-zeu toate... și iartă! — răspunde duhovnicul înflorat.

Și mai este, părinte! începe din nou Sanda, după un răstimp de tăcere și de teamă. Iarna, știută, stau cu toții acasă. Ar fi fost să nu mai fie chinuita, săraca! Dar, vezi, ea nu se simțea nici într'un fel

și nu era chip să trăim cu toții în odaie. Eu, ca mamă, răbdam, dar copiii ceilalți erau chinuți rău din pricina Floricăi. Și așa ne-am sfătuit cu Petre, și-o țineam în cămară. N'o mai țineam legată, cum o țineam vara; dar, vezi, o țineam închisă! Numai eu intram la ea de-o curățeam și o hrăneam. Ce poți aștepta dela copii! — știu ei durerea ori mila de mamă?!... Dă D-zeu în sat molimă între copii; și dac'a venit molima în sat, mureau copiii ca muștele, câte trei-patru de casă. Și pe noi ne-a cercat D-zeu; ne-a murit una dintre fetele mijlocii: în trei zile a da'o gaca. Și n'a fost numai asta, părintele!... După ce vine molima în sat, a eșit acum și stricărea legii... nu te lasă să-ți faci prăznuirile, cum am apucat noi. Vine doctorul, cu străjeri și-ți ea pe ceilalți copii, și ți-i duce pe la neamurile, cari n'au copii mici. Noroc de străjeri, oameni de-ai noștri, cu suflete creștinești întrânsii! Atfel copiii ceilalți nici nu și-ar fi văzut sorioara moartă și nici n'ar fi putut să-i plângă la capătăiu! Zice că se ia molima!... nu-i adevărat!... că de-ar fi așa, ar fi murit de atunci și Florica. Două femei bătrâne erau de ajutor la moartea Măriucăi. Am pus apă la încălzit pentru scăldătoarea moartei, după regula creștinească. Două păcate mari am făcut atunci: unul cu gândul și altul cu fapta. Când am văzut pe Măriuca moartă, am cârtit împotriva lui D-zeu și-am gândit așa: »Doamne! de ce n'ai luat pe Florica?... cui trebuie Florica pe lumea asta? De ce-ai luat pe Măriuca, care era ca toată lumea?« Ai auzit, părinte? Eu, o păcătoasă, un verme netreb-

nic, am avut îndrăzneala să cer socoteală lui D-zeu!... ca și când aș fi avut eu dreptul să m'amestec în rânduiala hotărâtă de dânsul!

— Vede D-zeu și iartă — face duhovnicul, după o mică rugăciune spusă în gând.

Vine acum cel mai neînchipuit păcat părinte, — urmează Sanda, încordându-și toată puterea ei sufletească, când aude încurajarea duhovnicului, că D-zeu poate erta. Pe Florica n'am arătat-o, am ținut-o închisă în cămară, când a venit doctorul de mi-a luat copiii, cum zicea el, ca să nu se molipsească. M'am gândit așa: eu sunt mama Floricăi, eu o pot suferi, eu trebuie să port păcatul și o îngrijesc; de ce să mai fac silă altora și cu Florica? Cine să-i poarte de grijă, cine să și vâre capul și să se chinuiască pentru dânsa în locul meu!... și n'am mai arătat-o! — După ce au scâdat pe Măriuca și-am așezat-o pe pat, îmbrăcată cu toate nouă, n'au aruncat apa din scăldătoare îndată, ci au început să șoptească între dânsese. Cât eram eu cu inima ruptă de mila Măriucăi, dar tot mi-a dat în gând. »Ascultă, Sandă — mă întrebă ele — n'ar fi bine să scăldăm în apa asta pe Florica? Tu, vezi bine, n'ai să poți azi, în halul de durere în care ești, ca să cauți și de Florica! Se cade și ei să fie azi curată și îngrijită când ori să vie preoții la cină! D-zeu e de față, ascultă, și nu mai pot răbda să nu spun adevărul. Mie, când m'au întrebat femeile, ce zic eu, dac'ar scălda și pe Florica în scăldătoarea Măriucăi, mi-a dat în gând încotro bat ele și ce au șoptit.

Am înțeles, că ele dau crezare la spusa doctorului, precum că boala Măriucăi e molipsitoare. Eu m'am făcut că nu'nțeleg și-am zis așa: »Faceți, cum credeți că-i bine!« Și când am zis eu așa, m'am agățat de-o nădejde: poate n'o fi murit Măriuca de molimă, că doctorul doar nu-i D-zeu ca să cunoască boala; dar, iarăși tot atunci, mi-a dat prin gând așa: dar dac' Măriuca o fi murit de molimă? Și n'am apucat să gândesc mai mult! mi-a venit așa ca o moleșală în inimă, abia am avut vreme să mă întind pe pat, lângă Florica, și nu mai știu cea mai urmat. Când m'au trezit, Florica era scăldată și apa dată afară. Apoi, face Sanda, după multă tăcere — a vrut D-zeu cu Florica! — că dela mine nu putea să nu-și întoarcă fața, — și nu i-a fost nimic. A vrut D-zeu să nu fie adevărate fleacurile și pustietățile născocite de doftori; a vrut El să arăte că numai în mâna Lui stă moartea și viața! Dac'ă rânduește El cuiva să moară, moare, ori ce ar face păcătosul de om; dac'ă rânduește să nu moară, nu moare! Fiecare... cum îi scris de Cel de sus! Nu mai întreb, părinte!... Eu știu: m'am alunecat cu firea, am căzut în ispită necuratului, mi-a luat mințile și m'am învoit... ca să-mi omor tata! D-zeu a fost mai mare decât mine, și n'a răbdat să se facă pe voia necuratului; dar eu... eu, părinte am intrat în păcat mare! Ertare nu pot avea aici.

— După pocăință, vine și ertare; că nu poate să fie om și să nu greșească pe lumea asta — răspunde el, cu vocea tre-

Sparangelul numit de naturalistul Lineu, *Asparagus officinalis*, în afară că e o legumă plăcută și mult prețuită, ca multe plante de grădină, posedă proprietăți medicale. Sparangelul se consideră ca un aliment foarte sănătos, se mistuește ușor, recomandat în special persoanelor slabe, delicate, copiilor și convalescenților.

Toți știm că sparangelul mărește cantitatea urinei și-i comunică un miros special. Proprietățile sale diuretice sunt cunoscute de mult și ne putem folosi de ele în multe cazuri, când avem *piatră, gălbănare, nisip în canalul udului, umflarea splinei și a ficatului*. Putem combate aceste diferite boli întrebându-l fierțura părții comestibile a sparangelului, sau de preferință băutura (ceai) preparat cu rădăcinile plantei.

Pentru a avea ceaiul, fierbem o jum. oră, într-o jumătate litru apă, 30 grame rădăcini de sparangel tocate. Fierțura pregătită astfel, filtrată (strecorată) și îndulcită cu zahăr să ia în cazurile arătate mai sus, o ciază seara înainte de culcare.

Același leac s'a întrebuitat cu succes, în contra boalelor de inimă, palpitațiuni, reumatisme cronice, colici nefritice (dureri cari vin din rinichi și trec prin țevile udului), crampe și dureri la încheeturi. Persoanele nervoase și ipohondriace luând doțoria se fac mai bine.

Pe din afară, fierțura foilor sau a rădăcinilor, întrebuitată caldă în spălături, curăță rănilor.

Din vârfurile și mugurii sparangelului se prepară un sirop aperitiv, diuretic și curățător de sânge. Iată formula siropului: Pisăm o cantitate de vârfuri de sparangel, stoarcem sucul, îl strecurăm și-l punem într-o tingire de aramă cu parte egală de zahăr în bucăți mici. Fierbem încet până ce se face siropul pe care-l păstrăm închis ermetic. Siropul de vârfuri și muguri de sparangel se ia 4—5 linguri dimineața și seara. — (*Jurnalul societ. centr. agricole.*)

Dare de seamă și mulțămită publică.

Reuniunea femeilor române din Brașov a aranjat Duminecă în 10/23 Mai a. c. o serbare de primăvară în folosul Internatului-Orfelinat. Comitetul aduce la cunoștința On. public și în special On. membre, că succesul acestei petreceri a fost pe deplin mulțămitor, având a se înregistra un venit curat de 222 cor. 70 b. destinați ca ajutor Internatului-Orfelinat.

La această serbare de binefacere au contribuit cu benevole suprasolviri următoarele doamne și domni:

Contesa Mikes Zsigmond 8 cor. 20 b. Ioan și Elena Sabadeanu 8 cor. 80 bani, Wolfgang Schütz 9 cor. 40 b. I. Ciurcu 6 cor. P. Pavel 4 cor. Aurel Filip 3 cor. Oct. Ciucean 3 cor. Dr. C. Schnell 2 cor. I. Maximilian 2 cor. T. Simeon 2 cor. I. Lengeru 2 cor. Loct. C. Popovici 1 cor. 40 b. T. Boiu 1 cor. 40 b. Dr. C. Barbu 1 cor. 40 b. St. Mihalovici 1 cor. 40 b. Dr. St. Stinghe 1 cor. 40 b. N. Stinghe 1 cor. 40 b. N. Drugoci 1 cor. 40 bani. M. Zim-

mermann 1 cor. 20 b. A. Bârseanu 1 cor. N. N. 1 cor. I. Avrigeanu 80 bani. Dr. Dobreanu 80 b. N. N. 80 b. N. N. 80 bani Dr. Hans 80 b. I. Pricu 80 b. P. Popp 60 b. I. Bănuț 50 b. B. Blebea 40 b. Sus. Laszlo 40 b. Maria Dima 40 b. Dr. A. Bogdan 40 bani.

Comitetul în ședința sa din 15 Mai exprimă tuturor generoși donatori mulțămită protocolară precum și stimatelor domnișoare cari au binevoit a da comitetului concursul lor la această serbare prin vinderea obiectelor: domnișoarelor: Miți Baiulescu, Lucia Bogdan, Ana Damian, Marioara G. Dima, Margareta Dușoiu, Stella Dușoiu, Nina Ilasievici Tincă Maxim, Zoe Muntean, Sofia Muntean, Mela Popea, Margareta Poteca, Ileana Petric.

De asemenea se exprimă mulțămită protocolară On. direcțiunii a Internatului pentru prezentarea, ordinea și ajustarea perfectă a elevelor Internatului, în special d-șoarei Marioara Rusu pentru prezentarea școlii de menaj, punându-se în vânzare diferite prăjituri și dulceturi preparate în școala de menaj a Internatului și d-lui N. Stoicovici pentru precisiunea corurilor executate de eleve.

D-șoarei Jenni Riemer ca maestră de dans pentru instruirea frumosului dans executat de eleve precum și d-nei Bertha Hajek, ocupată cu partea muzicală.

De asemenea se exprimă pe calea aceasta deosebită mulțămită întreg publicului asistent, care a dovedit bunăvoință față de instituțiunea noastră.

Din ședința comitetului ținută în 15 Mai a. c.

Brașov, 29 Mai 1909.

Maria B. Baiulescu
președintă,
Iuon Lengeru
secretar.

Glumele lui Noia-Oarzin.

Bolnavul naibii...

Medicul: Ai D-ta poftă de mâncare?

— O da! — mai ales dacă-mi aduce d-l medic în buzunar un cârnaț afumat și un corn de pâine de grâu — nu-mi mai trebuie rețepișu de leacuri.

S'a prins.

— Regret d-le, azi nu pot plăti, tocmai acum a fost pe la mine măiestrul papucar...

— Știu, m'am întâlnit cu el și-a zis, că nu-i poți plăti, fiindcă aștepți croitorul...

Micul ștregar.

Moș-Costin trimise pe nepoțelii săi să se joace prin livadie, — de unde venind, îi întrebă, că cum și-au petrecut și ce au văzut prin iarba verde înflorită?

— Moșule dragă, am văzut un măgar micuț pascând.

— Ei, zice al doilea nepot — dar

era unul lângă el și mai are, — era pe cât e moșu.

— Nu crede moșule dragă — minte Niculiță, zău de nu — așa mare măgar cât D-ta, nici nu este în lume — zău de nu!

— Dar nepoți mai ștregari ca voi încă nu sunt în lume! Zău așa.

MULTE ȘI DE TOATE.

Cu ce se ocupă savanții moderni?

Pe la panoramele bălciurilor vedem adese-ori afișe mari, prin cari publicul este invitat a intra să vadă »minunea minunilor« șoareci, șerpi ba chiar și paseri dresate. Poporul curios se minunează de toate acestea și are ce povesti, mai ales pe la sate, vecinilor doritori de lucruri senzaționale.

»Caras y Caretas« scrie acum că savantulului profesor englez Smith l'a răușit să dreseze și... muște. Reprezentațiile date cu aceste insecte au pus în uimire pe toți naturaliștii cari au asistat la ele.

Una din aceste muște ale lui Smith este îmbrăcată cu o haină foarte subțire de bună. Și în tocmai ca o harnică îngrijitoare de copii se așează pe un mic scaun și ia în brațe o musculiță mai mică, strângând-o cu îngrijire la sân. Alte muște fac exerciții de gimnastică, exerciții militare etc.

Învățătul englez este foarte mândru de rezultatul la care a ajuns în dresarea muștelor. El a fotografiat toate scenele din exercițiile muștelor sale. Aceste fotografii mărindu-le le-a dăruit unui institut zoologic din Londra.

Curiosități americane

Statisticile știut este, că aduc la iveală multe curiosități. O statistică din New-York, ne arată că în uriașa capitală sosesc în fiecare secundă câte 4 călători, la câte 42 secunde debarcă un emigrant, la 52 secunde sosește un tren, la câte 3 minute se arestează vre-un om, la 6 minute se naște un copil, la 7 minute intervine câte un deces, la fiecare 13 minute se căsătorește câte o păreche, la 45 minute intră în acțiune câte o nouă întreprindere, la 46 minute isbucnește un foc, la 47 minute se începe o nouă cestiune, la 48 minute părăsește portul un vapor. La fiecare 2 ceasuri se întâmplă un accident mortal pe stradă, la fiecare 8 ceasuri se divorțează o păreche, la fiecare 10 ceasuri se sinucide vre-un om.

Restaurantele încasează în fiecare seară pentru dineuri și supeuri câte 5 milioane lei. Numărul locuitorilor sporește într-un așa grad în urma emigrațiunii continue din provincie și străinătate, în cât populațiunea New-Yorkului va întrece în curând cu mult pe aceea a Londrei. De pe acuma sunt în New-York mai mulți irlandezi decât în Dublin, mai mulți Itali-

eni decât în Roma și de două ori atâția Germani cât în Bremea.

Un nou motiv de divorț.

Înainte tribunalului din St. Louis se va pertracta zilele acestea un proces de divorț foarte nostim. D-na Victor Johnson o femeie tânără și frumoasă a intentat adecă soțului său proces de divorț. Ea a gustat numai câteva săptămâni viața de căsătorită, dar în răstimpul acesta scurt a avut mult de încercat — cum spune ea. A doua zi după cununia lor, adecă bărbatul său o surprinse foarte mult cu declarațiunea că se poate de categoric: »De lucrurile din casă mă voi îngriji eu!« O săptămână au trăit cei doi soți la oaltă în care timp bărbatul prepara ceaiul, fierbea și servia masa, spăla vasele și mătura prin odăi. Într-o zi tânăra soție sculându-se mai de dimineață, a preparat ea dejunul. Bărbatul din cauza aceasta se infuria și-i făcu aspre reproșuri, oprindu-o a se mai amesteca vre-odată în astfel de lucruri. D-na Johnson, mâhnită se întoarse la mama ei. Peste câteva zile însă soții s'au împăcat. Nu peste mult însă s'au certat din nou, voind fie-care ca el să fiarbă și să curețe prin odăi. De astădată însă nu s'au mai putut împăca și cei doi soți s'au despărțit, d-na Johnson mergând la mama ei, și intentând proces de divorț. D-l Johnson însă își căută o altă soție, care să fie mulțămită cu mâncările, pe cari le pregătește el.

Nasul strâmb.

E o credință foarte lătită, că nasul strâmb e o dovadă că proprietarul nasului e om foarte înțelept. Știința a cercetat să vadă dacă într'adevăr e așa, și rezultatul acestor cercetări, cari s'au făcut mai cu seamă la craniile celor morți, a fost, că nasul multor bărbați renumiți era puțin cam strâmb. Așa de pildă s'a constatat că aveau nasul binisor strâmbat la dreapta următorii: Carol August de Weimar, Dante, Voltaire, Robespierre, Pitt, Franklin și Radowitz; iar mai puțin strâmb: Cromwell, Custine, Mirabeau, Talleyrand și Ludovic Devrient. Spre stânga era strâmbat nasul lui Fox, Canova, Thorwaldsen, Hunboldt și Buch; mai puțin marcat era apoi al lui Frideric cel mare, Luther, Felix Mendelssohn și Tieck. De fapt însă nasul strâmb provine numai din faptul că dormi mai mult pe partea dreaptă sau pe partea stângă și astfel și nasul se schimbă cu timpul în o parte sau alta.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons: Victor Branisce.

Dr. Toma Madincea,

medic militar emeritat, specialist pentru boalele interne (din lăuntru) și venerice, cu locuința în Kolozsvar (Cluj) Berda-Mozes uteza Nr. 2, colțul dela străzile Kossuth Lajos și Berde Mozes lângă colegiul unitar, ordineză dela oarele 11—12 a. m. și 2—4 p. m.

murată, stăpânindu-și groaza care l'a cuprins.

— Mă pocăesc, părinte, atâta vreme, cât mi-i porunci... numai să-mi ușurez sufletul și să capăt îndurarea Preasfântului.

— Ai spus tot, flică? întrebă duhovnicul, cu teamă că va auzi alte păcate și mai mari.

— Unul mai am de spus — răspunde Sanda, cu aceeași încordare sufletească.

Tct necuratul mi-a luat mințile și m'am hotărât să-mi omor dușmanca; n'am avut putere — și numai de aceea n'am omorât-o. Altfel... săvârșeam și păcatul acesta. Am păcătuit cu gândul: am vrut să omor om și n'am putut... Putea-mă-voi oare izbăvi și de acest blăstăm, pe care îl port pe suflet?

— Cată bine: mai ai ceva de spus? întrebă duhovnicul, cu gândul de a se opri aici pentru rândul acesta, chiar de ar mai avea și alte păcate Sanda.

— Atâta — răspunde ea, izbucnind în plâns zbuciumat.

Duhovnicul se scoală de pe scaun. Sanda se ridică dela pământ cu fața ca de mort.

După cetirea rugăciunilor de deslegarea păcatelor Sanda se 'ntoarce acasă, întărită, hotărâtă pentru pocăință, și cu nădejdea în izbăvirea apropiată a blăstămului din casa ei.

Sp. Popescu.

Mintea, norocul și sărăcia*).

Era odată un băiat și n'avea nici mamă, nici tată; amândoi murise pe când era în fașă. — Bietul băet, nu știa ce-i mila de mamă și de tată.

Crescuse mărișor, se făcuse frumos de nu mai avea păreche, dar era sărac, prăpădit. — Și fiindcă n'avea nimic de lucru, s-a tocmit porcar la sat.

Într-o zi, când era băiatul cu turma de porci, la păscut, iacă trece pe-acolo D-zeu și Sân-Petru.

Sfântul Petru când l-a văzut pe băiat așa de frumos, îi dă cătră D-zeu:

— Doamne, uite ce băiat frumos păzește porcii. Sărăcul, n'are noroc!

— Hei, tu nu știi ce grăești.... Ai să vezi, că băiatul acesta, are mult noroc.

Cum s'a îndepărtat D-zeu și Sân-Petru, o scroafă s'a pus în genunchi, ș-a prins a săpa ș-a săpa, de să răstoarne pământul.

Când a băgat băetul de samă, numia ce vede unde săpase scroafa, o căldare. — Se duce fuga să vadă, ce-i în căldare. — Când colo erau numai galboni și străluciau la soare, de-ți luau ochii.

Bucuria lui nu era proastă.

Băiatul i-a luat și i-a îngropat într'ascuns, sub un gard.

Sara, când s-a dus cu porcii în sat,

* Din cartea „Povești populare“ cu cupr. n. sul moral alese de S. Todorescu-Kirileanu, Folticeni (România) Tipografia „Gutenberg“. Prețul 1 Leu.

le-a spus oamenilor, să-și caute alt porcar, că el s-a mulțămît de porcărit.

Oamenii ș-au căutat alt porcar.

Băiatul a sărit în sus de bucurie, când s-a văzut scăpat. S-a dus și-a luat toți bănișorii, și a pornit la târg. — Acolo a intrat în școală și băiatul învăță carte și cu ochii, și ce învăță, învățat era. Și nu s-a lăsat de învățătură, până ce-a mântuit școala cea mai mare, din țara aceea.

Într-o zi, mai cetea prin cele cărți, că de cetit nu se mai sătura, și tomăi atunci trece pe la fereastra lui: *mintea norocul și sărăcia.*

Norocul zări băetanul și-i dă cătră tovarășele lui.

— Uitați-vă, ce flăcău frumos și ce noroc bun a avut.

Mintea nu s-a putut răbda:

— Ai vorbit, de te-ai stricat! Norocul ce-i drept, i-a dat o căldare de bani, dar de nu-i dam minte, irosia toți banii și nu s'alegea cu nimica. Dacă nu-i dam minte, nu se mai ducea la învățătură, cât îi lumea. Și uite acum din neom, s-a făcut om! — Nu știi, că, cu *norocul fără minte, nu mai pășești înainte.*

Sărăcia nu s'a lăsat mai pe jos:

— Lăsați, că de-ar fi avut mai multă avere, ar fi 'nebunit de bună samă și n'ajungea unde-a ajuns.

Ajunseseră de nu se 'nțelegeau care pe care.

— Nu știți voi, că: »mai bine un dram de noroc decât un car de minte«, și »mintea prea multă strică«, grăi norocul.

— Ia stați strâmb și judecați drept; spuneți, se mai prindea cartea de băetanul acesta, dacă nu-i dam minte?

Sărăcia se ținea și ea, arzându-le cătu-un ghiont.

S'a ajuns vremea să se sfădească 'ntre ele de-a binele, pentr'un băiat, cum nu se sfădisse nici-odată.

— Ei bine, dacă-i pe atâta, iacă-i iau mințile și să văd, ce-are să facă numai cu norocul și sărăcia: și mintea porni'nainte mâniaoasă.

Cum a pornit mintea, băetanul a prins a trânti scaunele, a rupe cărțile, a zvrăli tot ce găsia 'n cale și țipa sărăcni ca și când era la porci, de-ți era frică, văzându-l smintit la cap.

Norocul și sărăcia, când au văzut s'au îngrozit și au strigat pe minte 'napoi. să-i dee mintea, să nu se mai canonească bietul om inzadar.

Mintea s'a 'ntors ciudoasă:

La ce să-i dau minte?... poate trăi și fără ea! Voi sunteți mai de samă decât mine.

— Lasă-ne, nu ne mai mostra, ai dreptate; tu iești mai mare decât noi și fără tine nu poate trăi nimeni; *decătfără minte, mai bine fără zile.*

Ia dat băetanului mințile 'napoi și a rămas pe noroc și sărăcie.

De aceea părinții, când pun copilașii să se 'nchine, mai adaugă pe lângă rugăciunea lor:

— „Doamne, dă-mi minte și noroc!« Zicătoare: *Unde-i minte, îi și noroc.*

Șampania »Andrényi Sec« este o po-doabă a industriei din patrie, a cărei faimă a trecut deja și peste granițele țării. Re-numele bun îl și merită, pentru că gustul și mirosul ei e fără păreche. În urma ca-lităților sale superioare e recomandat de către autoritățile medicale reconvalescen-ților spre intrămare. Șampania »Andrényi Sec« e preparată numai din sorte alese de struguri și fabricația se face după cel mai bun metod francez.

Crucea sau steaua după electro-mag-netică R. B. Nr. 86967 a lui Müller, care este cunoscută în Ungaria întreagă, are pentru ziua de azi un document, pe care îl publicăm aci în întregime :

Stimate d-le Müller!
Primește sincera mea mulțumită; um-flătura soției mele s'a tras aproape de tot și chiar și durerile de spinare și de sto-mac și sgârciturile la inimă se repetază tot mai rar. Te rog să-mi mai trimiți 6 aparate R. R. Nr. 86967 de câte 8 cor., căci oamenii chiar din al treilea sat mă roagă să le aduc astfel ee aparate.

Jajhalm a. Cu adâncă stimă
Stefan Bodî.
magaziner.

De aceea n'ai cuvinte ca să reco-manzi în destul acest aparat tuturor celor ce sufer de reumatism, asthma, nedormire, nedumerire, dureri de cap, de dinți, impo-tență, de mâni și picioare reci, epilepsia, slăbiciune, amețeală, tremur, friguri, influ-entă, gălbănare, sgârciuri de stomac, lipsă de poftă de mâncare, ischias etc. Aparatul costă 8 fl., se află la d-l Albert Mül-ler în Budapesta V/28 Vadász-u. 34.

**Câte-va cuvinte
asupra boalelor secrete.**

E trist, — dar în realitate adevărată că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupesti sunt atrofiați și cari în urma ușurinței din tinerete și prin deprin-deri rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca aceste stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cine-va care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amă-nunțate în tot ce privește viața sexuală, trebuie să fie cine-va cărui a oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere necerzurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destă-nui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințios, care știe să dea a-nupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va în-ceta existența boalelor secrete.

De e chemare stăt de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta, VII, Rákóczi-ut 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbați cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trapești ale bolnavului se curăță, nervii i-se în-tăresc, tot organismul i-se eliberază de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodel lui proprii de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă băgică, nervii și șira spinării, începutul și dezvoltarea a minței, urmările onanieirii ale sifilisului, erecțiile de spaimă, slă-birea puterii bărbătești (impotența), vătă-măturil, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea-ce privește cura, depărtarea nu este piedică, căci dacă cine-va, din ori-ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scri-soare (în epistolă e de ajuns a se înlătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fie-căruia. Institutul se îngrijește și de me-dicamenta speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. până la 5 ore p. m., (Dumineca până la 12 ore a. m.)

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital specialist, Budapesta, VII, Rákóczi-ut 10.

Dr. STERIE N. CIURCU.
VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena
Consultațiuni
cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.
Telefon nr. 17065.

Wällischhof,
sanatoriu aranjat — după sistemul Dr Lahmann — cu toate întocmirile modene ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Ma-ria-Enzensdorf bei Wen.
Cu deslușiri și prospecte stă la dis-poniție direcțiunea și medicul șef al sta-bilimentului:

Dr. Marius Sturza

Direcția loteriei c. r. din Viena, la înaltă poruncă a aranjat a XXXIV de stat pentru scopuri de binefacere. Tragerea câștigurilor se va ținea în 17 Iunie a. c. Suma câștigurilor se urcă la suma de 513.600 k. Numărul câștigurilor este de 18399, între cari un câștig principal de 200,000 cor., 40,000 cor. și 20,000 cor. ce se plătesc în bani gata. Profitul curat al loteriei este destinat pentru scopuri de binefacere. Losuri a 4 cor. se capătă la trafice, zarafii, oficii postale.

Dela librăria „GAZETEI“ Brașov
se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

„Opere complete“ de N. Nicoanul, C. Stamati și V. Cârlova la oalăta într-o singură Broșură. Prețul 1 cor. 50 plus porto 10 bani.

Din operele complete a lui Ioan Crean-gă a apărut ediția a doua. Prețul 1 cor. 50 fil plus 20 b. porto.

O. Goga „Poesie“ din editura „Mi-nerva“ premiate de Academie și costă nu-mai 1 cor. plus 10 bani porto.

Nestor Urechii: „În Bucegi“ (Nara-tiune) Format octav mare pagini 285 pre-țul 1 cor. 50 plus 20 porto.

„Popasuri vânătoarești“ de Ion Băr-seanul pe 205 pagini formatul octav mare prețul cor. 1.50 bani plus 20 bani porto.

M. Sadoveanu. Amintirile căpraru-lui Gheorghita. Pagini 280. Prețul Lei 2.

Ludovic Dăuș: „Doamna Oltea“ (Mama lui Ștefan cel mare) poem drama-tic în versuri. Musica de d-l D. G. Chiriak. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului național din București în seara de 19 Noemvrie 1904 la repre-zența de gală dată cu ocazia jubileului de 400 ani dela moartea lui Ștefan cel mare. Poemul e scris pe 62 pagini. Costă 1 coroană plus 10 bani porto.

D. C. Moruzi: „Rușii și Români“ c'o prefață de N. Iorga. Prețul cor. 1.50.

„Călușa stațiunilor balneare“ de Aurel Scurtu. Prețul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

N. Iorga: „Negotul și meșteșugurile în trecutul românesc“. Prețul cor. 2.50.

„Doamne ajută-ne“. Schițe din po-por de Romulus Cioflec, a 2 coroane plus 10 bani porto.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.

Sandu Aldea „Cărticica plugarului“ — 50 bani plus 10 bani porto.

„Două neamuri“ de Sandu Aldea cu cuprinsul următor: Un arăndaș, Desparțire, La țară, Acasă, Tinerete, Nepotul lui Mi-halis, Serii de iarnă, Învrăjbiții. O afacere. La oaste, Alte învrăjbiții, Singură, Seceta Pierzanie, Ogorul strămoșesc Prețul 1 cor. 50 plus 20 bani porto.

— Romanul „Robia Banului“ de Sofia Nadejde a apărut în o nouă ediție și se află la tipografia și librăria A. Mureșianu în preț de 2 Lei plus 30 bani porto.

„Dac'și fi o pasărică“ romanță fru-mosă pentru voce și piano, cuvintele de I. Ioanovits, compusa de d-l Ștefan C. Voi-cu. op. 1. prețul 50 bani plus 5 bani porto.

„Geloșii“, comedie într'un act, după germană, de Moșul. Brașov. Tipografia A. Mureșianu 1905. O piesă foarte potrivită pentru diletanții noștri dela sate și orașe (pentru 3 domni și 2 dame). Prețul 40 fi-eri franco.

ANUNCIURI
(insertiuni și recl.)
sunt a se adresa subscrișei admi-nistrațiunii. În cazul pu-blicării unui anouci mai mult se odată se face scădămint, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.
Admi. istr. „Gazetei Trans.“

Cursul la bursa din Viena.
Din 2 Iunie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113 82
Renta de corone ung. 4%	93.10
Imp. c. fer. ung. în aur 3 1/2%	83.—
Imp. c.ail. fer. ung. în argint 4%	96 65
Bonuri rurale croate-slavone	94.35
Impr. ung. cu premii	203.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	145.35
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96 40
Renta de argint austr. 4 1/10	96 30
Renta de aur austr. 4%	117 35
Renta de corone austr. 4%	96 30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	86.70
Losuri din 1860	161.75
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1778.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	751 50

Publicațiune.
Subsemnatul aduc la cunoștința On. public, că afacerea mea de mă-celărie din piața Brașovului de sub firma: **IOAN A. LUPAN,** începând din anul 1905 mi-am condus-o și mi o conduc singur.

Toate cumpărările și vânzările, precum și încasările și plățile pri-vitoare la această afacere le am în-deplinit și le indeplinesc personal eu. N'am avut și nu am nici tovarăș și nici plenipotențiat. Ori-ce cumpărări și încasări făcute de alte persoane în numele meu, nu mă pri-vesc pe mine.

Aceasta o public pentru-că în timpul din urmă s'au folosit și alte persoane de numele și de firma mea la încheierea de afaceri în branșa aceasta.

Brașov, în 13 Maiu 1909.
Ioan A. Lupan,
măcelar.

(613,2—3.)
Nr. 669—1909.

Publicațiune.
Comuna Besimbák (comit. Fă-găraș) pe baza planului și prelimi-nariului deja aprobat, clădește din material solid, un local pentru crâjmă, — spre care scop se va ținea lici-tație minuendă, dela suma de 3139 cor. 64 fil. — dela care doritorii de a licita, au a depune în bani 10% vadiu.

Licitația se va ținea în 13 Iunie 1909 st. n la oara 1 p. m. în can-celaria comunală.

Condițiunile de licitație precum și planul și preliminarul, sunt puse spre vedere publică, în cancelaria comunală, unde să pot vedea în oarele oficioase.

Besimbák, în 1 Iunie 1909.
(619,1—1.) Primăria comunei.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 4 Iunie 1909

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor 6
1 H. L.	Grâu cel mai frumos.	26 —
"	Grâu mijlociu	25 —
"	Grâu mai slab	24 —
"	Grâu amestecat	18 —
"	Săcară frumosă.	17 —
"	Săcară mijlocie.	13 —
"	Orz frumos	10 —
"	Orz mijlociu.	9 —
"	Ovės frumos.	8 —
"	Ovės mijlociu	7 —
"	Cucuruz	12 —
"	Mălaiu (meiu)	11 —
"	Mazăre.	20 —
"	Linte	28 —
"	Fasole	12 —
"	Sămēntă de in	20 —
"	Sămēntă de cânepă	18 —
"	Cartofi.	3 —
"	Măzărliche.	— —
1 kilă	Carne de vită	1 12
"	Carne de porc	1 86
"	Carne de berbec.	— —
100 kil	Său de vită prospēt	40 —
"	Său de vită topit.	62 —

Acții de-ale Băncii austro-ung. . 640.90
Napoleondori. 19.03
Mărci imperiale germane 117.25
London vista 239.77 1/2
Paris vista. 95 27 1/2
Nero italiene. 95 60

Cursul pietei Brașov
Din 3 Iunie n. 1909.

Bancnote rom. Cump. 18.90	Vënd. 18.96
Argint român	18.70
Lire turcesci	21.40
Scriș. fonc. Albine 5%	100.—
Ruble Rusesci	2.51
Napoleondori.	19.04
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.—

„ECONOMUL“.
Instituit de credit și economii, societate pe acțiuni.
Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Veselényi-Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludoșul de Mureș, Panticeu, expozițură în Aiud.

Intemeiat la anul 1886.
Are Capital social în 4000 acțiuni
K. 400.000
„ Fonduri de rezervă „ 250.000
„ Fonduri culturale și de binefacere „ 15.000
„ Depuneri spre fruc-tificare circa „ 1.500.000

Primește depuneri spre fructifi-care dela privați cu 4 1/2% și cu 5%, iar la suma peste 10.000 cor. și dela corporațiuni culturale sau filantropice cu condițiuni excepțional favorabile.

Escomtează cambii cu cel puțin două subscrieri;
Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%; Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acoardă împrumuturi de Cont-curent cu acoperire de hârtii de va-loare notate la bursă cu 6% și 7%; „Economul“ ajută, ca să se în-ființeze în comune bănci sătești; de acelea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua, Tic, Berind.

„Economul“ mijlocește cele mai ofține asigurări pe viață și contra focului.

Președinte: Vicepreședinte:
Dr. Isidor Marcu. Ioan Nestor de Desmir.

Dir. executiv:
Dr. Amos Frâncu.

Membrii în Direcțiune: Dr. Elie Dăianu, Ladislau Papp, Ștefan Ha-vași, Dr. Romulus Marcu, Iuniu Br Hodoș, Dr. Coriolan Pop. Juriscon-zult: Dr. Victor Poruțiu, avocat.

Important pentru cei-ce suferă de stomac.
Lipsa de apetit, dureri de stomac, greața, slăbi-ciune de stomac, mistuire grea, insomniu, lipsa de sânge etc., se delătură nu-mai decât prin renumitele
Picături de stomac a lui Brady
(BRADY-féle Gyomorcsespepek.)
Mii și mii de epistole de mulțumită și recunoștință.
O sticlă mică cu îndrumarea de folosință 80 bani, una mare cor. 1.40.
De căpătat în ori ce farmacie.
Magazinul principal
Brady C. Gyógytára
a „Magy. Királyhoz“.
Wien I. Bez. Fleisch-markt I. Depot 247, de unde la dorință se trimite gratis interesan-ta „Broșură specială“ după trimiteră a 5 cor. se espedează 6 sticle mici, după trim-iteră a cor. 4.50 se espedează 3 sticle mari scutite de porto.
Să ne păzim de imitațiuni. Adevăratele Picături de stomac a lui BRADY trebuie să fie provăzute cu marca de scutire și cu subscrierea de mai sus.

Băile alcalino-muriatice dela Sângeorgiu-Român

(Oláh-Szentgyörgy, Besztercze Naszódmege).

Pentru cantitatea mare de **carbonat de sodiu, clorure metalice și acid carbonic** întrec cele mai renumite **ape minerale** din Europa. Se aplică ca **cură de beut** cu cel mai mare succes la toate boalele acute și cronice de stomac și intestine, la **obstipație cronică, la hyperaemie de ficat, la disolvarea pietrelor de beșică, biliare și rinichi, la haemoroide, la blenorhoe (Triper) și catare de uter, la afecțiunile catarale ale căilor respiratoare, la debilitați nervoase (neurastenii, histerie), la reumatisme și podagră, la scrofulă etc.**

Ca bae (scaldă) influențează minunat resorbirea exudatelor pleuritice, peritonice, uterine etc. precum și deosebitele boale de piele.

Inceperea sezonului din 1 lunie și durează până la 15 Septembrie 1909.

O mulțime de **odăi** corespunzător mobilate stau la dispoziția publicului în preț dela 1—4 cor.

Bucătărie foarte bună și ieftină.

În salonul de cură sunt disponibile jurnale, bibliotecă etc. Parc și alee (promenadă) pe terenul băilor. — Locuri de excursiune în înalții munți din vecinătate etc. — **Musică bună permanentă.**

Prețul unei scalde (calde) 1 cor., unei reci 40 fil.

Ultima stațiune a căi ferate e **Ilva-mică**, unde în orice timp stau trăsurile comode la dispoziția publicului.

Medic de scaldă: **Dr. Andreiu Monda.**

Prospecte trimite franco

DIRECȚIUNEA BĂILOR.

(618,2—3.)

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune, edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viață întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului:
95,816.412 cor.

Capital asigurat asupra vieții:
9,882.454 coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:
pentru despăg. de incendii **4,484.278-83 c.**, pt. capitale asig. pe viață **4,028.113-12 c.**

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 etajul I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița, Cluj, și Oradea-mare, precum și de la subagenții din toate comunele mai mari.

**Încălțăminte de
tat felne**

GHETE

original americane pentru Dame, Domni și Copii.

Papuci albi de atlas.
Papuci albi
Papuci de dans.
Papuci de gimnastică
Papuci călduroși
Papuci de postav.

Cisme de lucru.
Cisme Halina.
Cisme de vânat.
Cisme de călărit.
Gamasse.
Galeci.

Ghete cu șinoare.
Ghete cu nasturi.
Ghete cu zug.
Ghete de voiaj.
Pantofi de casă

pentru Dame, Domni și Copii.

Calitate solidă. — Magazin de încălțăminte. — Mare asortiment.

Fason modern.

ALFRED IPSEN Kronstadt,

Prețuri ieftine.

Strada Vămiei nr. 36, (vis à-vis de Cafeneaua Transilvania).

Cea mai bună coasă în lume

este coasa de oțel de St. Anton și se poate căpăta singur numai dela **Sohr Pál Somogy-Szile, Főter 2.**

Coasa de oțel de tun St. Anton se fabrică din oțelul de tun mestecat cu cel mai mobil metal, un metal special, care este secretul fabricii.

500 de coroane plătesc celui ce este în stare să arate o coasă de oțel de tun St. Anton cumpărată dela altă firmă.

1000 de coroane plătesc celui ce este în stare să găsească între 100 de coase de tun St. Anton două reale. Cel-ce are lipsă de o coasă

bună și de toată încrederea să nu cumpere o altă coasă, până când nu cere dela vestita firmă de sus catalogul ilustrat, care se trimite ori-cărui gratuit și franco. Cereți un astfel de catalog pe o carte postală. Lunile de iarnă sunt cele mai potrivite pentru adunarea de comande. Cei-ce adună comande primesc rabat. — Garanță deplină. —

(566,5—6.)

Comandându-se 10 bucăți, o coasă se dă în cinste.

Serviciu conștientos! Mai multe mii de scrisori de recunoștință și comande înnoite se pot arăta și pune la dispoziția ori-cui.

Briciu de oțel de diamant
cu garanță de 5 ani,
costă 1 fl. 50 cr.

Cruce seu stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lu Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, țuituri de ureche, bătăle de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, aușul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reoasă la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — *In cancelaria mea se află atestate încurte din toate părțile lumii, cari prepusc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate* Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul „Volta“, de ore-ce „Crucea-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cerostat. Deja ieffinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țară și străinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcânia Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depu de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vëndet, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

77—*

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 filer se vînde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Radolf și la Eremias Nepoții.